

Marechaussee Contact

6

2020

Marechaussee Contact
21e jaargang | nummer 6
December 2020

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. De redactie behoudt zich het recht voor door derden ingezonden kopij aan te passen, in te korten, of niet te plaatsen.

Voor het overnemen van artikelen, gedeeltes daarvan en/of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dienen de bron, de artikelkop en de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Martin Aalbers

Mieke Bloemheuvel (eindredactie)

Willem Geense

Frans Meijer

Henk Westland (coördinatie & eindredactie)

Aan dit nummer werkten mee

Peter Klijn

Jan Roede

Jaap Tuinder

Contact met de redactie

Postbus 125, 7590 AC Denekamp

t.a.v. Redactie Marechaussee Contact

redactie@marechausseecontact.nl

Wijzigingen van adresgegevens / opzeggen

ledensecretaris@marechausseecontact.nl

(zie verder pagina SMC-informatie)

bij administratie en werving)

Vormgeving

Pleun van der Linde,

Content Innovators BV, Den Haag

Druk

Wilco BV, Meppel

Aanleveren kopij voor een volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst contact opnemen met de redactie.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door (oud-)marechaussees
5	IKNG Mijn kerstbeleving in Batavia rond de soevereiniteitsoverdracht
6	Veteranen Congo-Kinshasa, met EUSEC als onderbelichte missie
10	Veteranen Veteranendag KMar, anders dan anders KMar-veteranen lopen Sunset March Ontwikkelingen NOS en Covid-19
12	Veteranen SMC'ers genomineerd voor Witte Anjer Prijs
13	Reservisten Reservisten bij de KMar: hoe ziet de toekomst eruit?
14	Uitgelicht Herboren marechaussee
16	Uit 'De Marechaussee grijpt in' Een opzienbarende zaak In het nonnenklooster
18	Dienstplichtigen De allerlaatste lichting
21	Dienstplichtigen 60 jaar historie lichting 60-5
22	1940-1945 Marechausseepost Hulshorst in het nauw
26	Personalia
27	SMC-informatie

Foto omslag:

oktober 2020, KMar op CS Amsterdam en de Eurostar naar Londen

Foto: Mediacentrum Defensie | Paul Tolenaar

En dan, bijna plotseling ligt alweer het laatste nummer van 2020 van Marechaussee Contact voor u. Plotseling, omdat de normale volgorde van vakanties, feestdagen, vieringen, verjaardagen, getijden en seizoenen door corona en de daarmee gepaard gaande maatregelen nauwelijks herkenbaar was. De gebruikelijke mijlpalen in het jaar zijn daarvoor niet of volledig anders beleefd. En hoewel wachten op iets waarop je hoopt altijd langer duurt dan de werkelijkheid, schrik je toch op als er plotseling weer een jaar voorbij is.

Nu al worden er beschouwingen gehouden die variëren van 2020 volledig vergeten, tot zal nooit meer vergeten worden. Het is opmerkelijk hoeveel mensen dit jaar als een verloren jaar beschouwen, terwijl er eigenlijk niets anders is gebeurd dan dat wij door de omstandigheden gedwongen

zijn geweest ons leven op een andere manier te beleven. Terugkijkend zou je kunnen concluderen dat 2020 in het teken heeft gestaan van onzekerheden, of misschien eerder het zoeken naar zekerheden. Sommigen klampten zich in die zoektocht vast aan gefabriceerde zekerheden zoals complottheorieën en dergelijke. 5G-zendmasten als betitelde veroorzakers van corona gingen in vlammen op, met naam en toenaam werden personen en/of organisaties genoemd die willens en wetens het virus zouden hebben verspreid. Anderen stelden de zekerheden van wetenschappelijk onderzoek en bewijs voortdurend ter discussie. Waarheden werden ontkend en alternatieve waarheden verkondigd.

Opmerkelijk waren ook de tafels, gevuld met (zelfverklarde) experts, redteams en betrokkenen die na elke aankondiging van nieuwe, aangescherpte of afgeschaalde maatregelen, onmiddellijk klaar stonden met kritische vragen en opmerkingen zonder alternatieven aan te dragen. De maatschappij wordt aan die tafels verdeeld in zogenaamde sectoren die in meer of mindere mate worden getroffen door de crisis. De onderlinge samenhang en wederzijdse afhankelijkheid vervagen en als je even niet oplet is het ieder voor zich.

Het wordt nog ingewikkelder als autoriteiten hun autoriteit verliezen. Autoriteit is een combinatie van positie (macht) en draagvlak (gezag). Zodra autoriteiten niet meer (volledig) geloofd worden in wat ze zeggen, doen en laten, kalft het draagvlak snel af. In een goed functionerende democratie, zal de positie het draagvlak nooit volledig kunnen compenseren. Daarom is het van groot belang dat

“Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid”

politiek en bestuur hun draagvlak behouden door op wetenschappelijke feiten onderbouwde maatregelen af te kondigen en daarbij consequent voorbeeldgedrag te tonen. Wat dat betreft ben ik blij dat ik in Nederland woon waar vanuit het belang van al haar inwoners de crisis wordt bestreden.

U vindt in dit nummer weer verhalen en artikelen die u zelf beleefd of geschreven zou kunnen hebben. De verhalen kenmerken zich door het feit dat omstandigheden, waarin geleefd en gewerkt werd, de hoofdpersonen hebben gedwongen zich aan te passen en onzekerheden tegemoet te treden in plaats van te ontkennen. In Batavia 1949, ging de kerstbeleving volledig aan Jaap Tuinder voorbij. Rutger van Ginkel-Bakker vierde de feestdagen 1995/1996 in Seedorf. De jaarwisseling 2010/2011 werd door Esther de Kreij gevierd in Goma. De vanzelfsprekendheid waarmee hun belevenissen worden beschreven, staan soms in schril contrast met de suggestie dat ons, als gevolg van de coronamaatregelen, Kerstmis en Oud en Nieuw worden 'ontnomen'.

Wij zijn bevoorrecht te werken of gediend te hebben bij een organisatie die vanuit haar maatschappelijke meerwaarde en verantwoordelijkheid onzekerheden tegemoet treedt in plaats van op zoek te gaan naar (alternatieve) zekerheden. Het lijkt dan ook dat mensen met dergelijke ervaringen meer veerkracht kunnen opbrengen in tijden van crisis. Het zogenaamde DNA van een organisatie, gevormd door oorsprong en verleden, wordt door Jan Roede gebruikt om, vanuit een filosofische benadering, de toekomst van de Koninklijke Marechaussee te verkennen en te benoemen.

Tijdens het schrijven van deze observaties speelde steeds een beroemde term uit rapportages en verbalen door mijn hoofd. Het is niet aan de rapporteur of verbalisant om conclusies te trekken, dat is aan de commandant of de rechter. Daarom werden onzekerheden altijd tegemoet getreden door middel van eigen waarnemingen en bevindingen, aangevuld met (wetenschappelijk) bewijs. Het zou ons, media, politiek en bestuur helpen de werkelijkheid op die wijze te (blijven) onderzoeken. Ik durf in ieder geval de beroemde term te gebruiken dat wij u als SMC in 2021 'met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid' weer fysiek kunnen verwelkomen op onze bijeenkomsten.

Fijne feestdagen en veel leesplezier!

André Peperkoorn EMPM
generaal-majoor b.d.
voorzitter Stichting Marechaussee Contact

Woensdag 3 maart 2021

Reünie beroepslichting 69-1

Deze reünie wordt georganiseerd door Brugt Drijver en Wil Damkot en is bestemd voor alle lichtinggenoten van 69-1 van de KMar-beroepsopleiding.

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: brugtdrijver@home.nl

Donderdag 22 april 2021

Bezoek Louwman Museum

Dit museum herbergt 's werelds oudste privécollectie automobielen, bijeengebracht door de familie Louwman. Deelname staat open voor alle SMC'ers (met partner en/of begeleider), zij betalen € 17,50 p.p. Ook niet-SMC'ers zijn welkom. Eveneens met partner en/of begeleider. Zij betalen € 30,00 p.p. Aan dit bezoek kunnen maximaal vijftig personen deelnemen; de volgorde van opgave en betaling is bepalend.

Programma:

11.00 - 12.00 uur - Ontvangst

12.00 - 12.45 uur - Lunch

12.45 - 15.00 uur - Museumbezoek

15.00 - 16.00 uur - Napraten met hapje en drankje

Aanmelden doet u door betaling van het verschuldigde bedrag op NL22 INGB 0007 530025 t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Louwman Museum.

Vermeld daarbij ook uw adres.

Locatie: Leidsestraatweg 57, 2594 BB Den Haag

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 |

reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Vrijdag 7 mei 2021

Jubileumconcert 70 jaar

Orkest Koninklijke Marechaussee

Donderdag 24 juni 2021

SMC-reünie Boerma-Plaizier/MP III

Deze reünie is bestemd voor allen die gediend hebben bij het Korps Militaire Politie en/of het Wapen der Koninklijke Marechaussee, dan wel bij het Korps Politietroepen in het voormalig Nederlands-Indië (inclusief Nieuw Guinea), Korea en Engeland. Uiteraard zijn ook de partners welkom.

De kosten voor SMC'ers bedragen € 7,50 p.p. Niet-SMC'ers betalen € 20,00 p.p. Aanmelden kan tot uiterlijk 17 juni 2021 door betaling op NL22 INGB 0007 5300 25 t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Kumpulan. Vermeld daarbij ook uw woonadres. Weduwen van SMC'ers kunnen gratis aan deze reünie deelnemen en schriftelijk een gratis NS-vervoerbewijs aanvragen bij het Veteraneninstituut, Afdeling Dienstverlening, Postbus 125, 3940 AC Doorn. Aanmelden kan tot uiterlijk op 17 juni 2021 bij de voorzitter van de reünievereniging MC (zie bij contact). Het programmaboekje wordt de deelnemers tijdig toegezonden.

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan, Bronbeek

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Woensdag 21 juli 2021

Reünie beroepslichting 71-4

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: jvanherpt@hotmail.com

Donderdag 4 november 2021

Algemene SMC-reünie Bronbeek

De jaarlijkse Algemene Reünie van SMC vindt plaats op Landgoed Bronbeek in Arnhem. Nadere informatie volgt

Woensdag 17 november 2021

Reünie beroepslichting 71-6

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: kruidhof.e@telfort.nl

Nader te bepalen datum in 2021

Reünie beroepslichting 80-4

Jos Peters e.a. zijn voor een reünie op zoek naar leden van peloton 80-4 van de School Opleiding Beroepsmarechaussee.

Contact: jos.peeters@vitals4strategy.nl

Nader te bepalen datum in 2021

Reünie 27e wachtmeesterkursus 1969-1970

Contact: a.kollerie@chello.nl | 06-22691004

Alle hier vermelde activiteiten zijn vanwege eventuele maatregelen i.v.m. het coronavirus onder voorbehoud. Kijk voor actuele berichtgeving over het al dan niet doorgaan van de genoemde bijeenkomsten en reünies op www.marechausseecontact.nl. Ook in de wekelijkse zondagse e-mailnieuwsbrief houden we u op de hoogte. Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Meld u dan aan op de website of scan de QR-code.

Het redactieteam wenst u fijne feestdagen
en een gelukkig maar bovenal gezond 2021

Mijn kerstbeleving in Batavia rond de soevereiniteitsoverdracht

I Door: Jaap Tuinder

Vanuit de Artillerie werd ik op 28 september 1949 geplaatst bij de Schoolcompagnie Militaire Politie in Tjimahi (bij Bandoeng) om opgeleid te worden tot militaire politiemann. Na bijna drie maanden pittige opleiding en weinig vrije tijd slaagde ik voor de examens en op zaterdag 17 december werden de korporaalsstrepen uitgedeeld. We kregen nu fl. 20,- meer soldij per maand, mooi meegenomen! De bevordering vierden we in restaurant 'Lekkerland' aan de Braga in Bandoeng met koffie en taart.

De volgende dag, zondag, was er 's avonds een groot feest bij de Schoolcompagnie omdat er twintig man waren geslaagd voor de opleiding. Vrouwen werden gechoort bij het Vrouwen Hulpkorps van de landmacht, het Vrouwenkorps-KNIL en de verpleegsters van het militair hospitaal. Er werd volop gedanst en gedronken. Ik behoorde tot degenen die de aanwezigen van drank mocht voorzien. Andere collega's stonden achter de bar.

Tijdens het ochtendappel werd meegedeeld dat ik met vijf collega's zou worden geplaatst bij het detachement 3 MP III te Palembang op Zuid-Sumatra. Nog diezelfde dag stapten we in Tjimahi op de trein die ons in vijf uur naar Batavia bracht. Met een dertienner van de MP ging het naar doorgangskamp Mr. Cornelis aan de Berenlaan. We kregen een veldbed, een paar dekens en een broodmaaltijd. De volgende dag hoorden we dat we pas op 7 januari per boot naar Palembang zouden vertrekken.

De resterende dagen tot de kerst verveelden we ons rot. We hadden geen appel, we waren vrij om te gaan. Het doorgangskamp was zo groot dat er altijd wel gegeten kon worden. We bezochten de markten *Pasar Baroe* en *Pasar Senén* voor *koppie és soesoe* (zoete mokkakoffie met ijs) of een Bintangbiertje. Ook bezochten we de bioscoop en het Heilig Kanon

mar Jaap Tuinder in 'pakean deftig'

(*Si Jagur*) in de binnenstad. Vanuit het kamp was je in een paar tellen bij de tramhalte. Met de door de legerleiding uitgereikte bonboekjes konden we zonder betaling met de tram mee.

Binnen het kamp gingen er geruchten dat Soekarno daags na de kerst het Indische volk zou toespreken. Om moeilijkheden te voorkomen besloot de legerleiding het kamp gedurende de kerstdagen te sluiten. We bleven dus binnen en verveelden ons nog meer. De kerstdagging totaal aan ons voorbij. Op 27 december hoorden we op de radio dat Soekarno tot het volk sprak. Hij riep *merdeka* (vrijheid) en de onafhankelijkheid van de *Republik Indonesia* uit.

De rood-wit-blauwe vlag werd gestreken en de rood-witte kwam ervoor in de plaats. Dat deed pijn in ons hart. We waren Indië kwijt, we konden naar huis. Was alles dan voor niks geweest? De volgende dagen mochten we het kamp weer uit, nu ongewapend. Vóór de over-

dracht waren we altijd bewapend met een pistool, nu mocht dat niet meer. Ook buiten het kamp, in de stad, was alles anders. De bonboekjes voor de tram waren niet meer geldig dus moesten we betalen. De bevolking keek ook anders naar ons alsof ze dachten: ga maar naar huis, jullie tijd zit erop!

En dan eindelijk op 7 januari 1950 naar Palembang. Een auto van het MP-detachement Batavia bracht ons naar de haven van Tandjong Priok. Aan boord van stoomschip 'Van Swoll' van de KPM (N.V. Koninklijke Paketvaart Maatschappij) bevond zich ook een tiental Indische mensen. Toch wel een vreemd gevoel om als ongewapende militairen op een schip te zitten met burgers die ons niet welgevallig waren. We verlieten de Javazee en voeren de rivier Moesie op met aan beide zijden oerwoud, fascinerend, maar ook een beetje angstwekkend.

Na twee dagen varen liep het schip om 11.00 uur de haven van Palembang binnen.

We stonden net op de kade toen er een Power Wagon van de MP van Palembang stopte, die ons naar het detachement 3 MP III bracht. De verschillende gebouwen van het detachement bleken op palen in de Moesie-rivier te staan (om een ratteninvasie te voorkomen) en waren via bruggetjes met elkaar verbonden. We kregen een warme maaltijd en een bed aangeboden.

De volgende ochtend werden we toesproken door eerste luitenant der marechaussee Klomp, die ons welkom heette. Daarna naar de administrateur voor eventuele post van thuis en naar de foerier voor de witte uitrustingsspullen. Nu waren we MP'er in actieve dienst in Palembang, bijna twee weken na de soevereiniteitsoverdracht. Wat stond ons te wachten en wanneer mochten we naar huis? Dat laatste gebeurde pas op 8 juni, ingescheept op troepenschip 'Kota Inten' met een thuiskomst in Rotterdam op 5 juli 1950.

Congo-Kinshasa, met EUSEC als onderbelichte missie

foto's: Esther de Kreij

De Democratische Republiek Congo, kortweg DRC, was nooit helemaal vrij van rebellie, corruptie en staatsgrepen. Om de veiligheid en stabiliteit in de regio te waarborgen, vonden er in VN- en later in Europees verband diverse missies plaats. Dit artikel gaat over de deelname van de Koninklijke Marechaussee aan de missie EUSEC (European Union Security Sector Reform Mission in Democratic Republic of Congo). | Door: Frans Meijer & Mieke Bloemheувel

Toenmalig kapitein Esther de Kreij en opperwachtmeester Ghislaine Stevens (beiden KMar) namen deel aan de derde EUSEC-rotatie. Esther leefde en werkte zes maanden in Goma. Goma ligt aan de noordelijke oever van het Kivumeer en grenst in het oosten aan Rwanda, heeft een eigen vliegveld en telt tegen de 2 miljoen inwoners. Uit het dagboek dat Esther tijdens haar missie bijhield, kwam het boek met de titel 'Uitzending Congo september 2010 t/m maart 2011' voort. De redac-

Doel van EUSEC is concrete steun te verlenen tijdens het integratieproces van het Congolese leger en voor goed bestuur op het gebied van onder andere veiligheid, financiën, boekhouding, opleidingen en de status van de militaire functie. Gelijktijdig met EUSEC vindt de VN-missie MONUSCO plaats waar 16.000 militaire vredeshandhavers uit heel de wereld aan deelnemen. Daarnaast is er de missie EUPOL RD Congo om de Congolese Nationale Politie te begeleiden bij haar hervorming.

tie zocht haar op in Gorinchem en keerde huiswaarts met het boek, dat de basis vormt voor dit artikel.

De ontvangst bij Esther thuis in Gorinchem is allerhartelijkst. Terwijl de koffie pruttelt, haalt Esther het bewuste boek uit de kast en vertelt over de totstandkoming ervan. Esther: "Activiteiten en bijzonderheden die tijdens mijn uitzending plaatsvonden, hield ik bij in mijn dagboek. Natuurlijk kon ik – uit veiligheidsoverwegingen – niet alles aan het papier toevertrouwen. Tóch is uit wat ik heb opgeschreven een mooi boekwerk ontstaan. Het boek gaat niet zozeer over de inhoudelijke aspecten van mijn werk daar, maar meer over de mooie dingen die ik heb beleefd. Zo heb ik het bijvoorbeeld niet over de politieke verwikkelingen in het land Congo-Kinshasa. Dat is natuurlijk wel interessant maar voor mij minder relevant. Ik heb daar immers gewoon mijn werk gedaan."

Lijntje in Congo

Voordat Esther naar Congo vertrekt,

staan er nog enkele missie-opleidingen en trainingen op het programma, die zij samen met haar 'buddy' Ghislaine Stevens volgt. Echte buddy's zullen zij echter nooit kunnen zijn, want Ghislaine arriveert iets eerder dan Esther in het missiegebied en verblijft in Kisanгани en later in Kinshasa, zo'n 2500 km van Goma. Daarom noemt Esther Ghislaine haar 'lijntje in Congo'. Esther vertrekt op 10 september 2010 vanaf Schiphol. In Parijs stapt ze over op een toestel van Air France dat haar rechtstreeks naar Kinshasa brengt, waar ze in het donker tot haar schrik middenin de verkeerschaos – die daar altijd schijnt te heersen – aankomt. Omdat de geplande VN-vlucht op vrijdag van Kinshasa naar Goma vanwege de Ramadan niet doorgaat, is Esther gedwongen nog een weekend in Kinshasa te blijven. Daar ontfermen de defensieattaché en zijn echtgenote zich over haar. Zo organiseren zij een stadstoeer met een bezoek aan de Nederlandse ambassade en vieren 's avonds een feestje met een rijsttafel.

Uiteindelijk komt Esther op maandag via Kisangani in Goma aan.

Op eigen benen

De eerste dagen in Goma vullen zich met briefings en presentaties. De voertaal is Frans, geen probleem voor Esther; de missie-opleiding in Nederland bevatte ook de training 'Franse spreekvaardigheid'. Esther daarover: "Het Frans verstaan ging me in Goma aardig af. Vragen beantwoorden in het Frans kostte me meer moeite, maar met af en toe een woordje Duits of Engels er tussendoor, kwamen we er altijd uit." Gerard, die ze gaat opvolgen, geeft haar een rondleiding en maakt haar wegwijs in Goma. Als hij na een paar dagen naar Nederland vertrekt, staat Esther op eigen benen, met – mocht ze er niet uitkomen – een hulplijn naar Gerard in Nederland.

Werken en wonen in Goma

De werk- en woonplek in Goma wordt de 'villa' genoemd en staat in een gerenommeerde wijk, naast een bar en in de buurt van een kerk en een moskee. De villa is omheind en staat onder voortdurende bewaking van twee Congolezen. Esther deelt de villa met een Belgische en een Franse luitenant-kolonel, een Zweed en een Franse adjudant. Met z'n vijven vormen zij het EUSEC-personeel voor Goma en omgeving. Esther: "Ik hoefde hier niet te koken, niet af te wassen, geen kleding te wassen en niet te strijken. Op zaterdagmiddag en zondag waren we vrij. Dan moesten we in onze eigen maaltijden voorzien. Maar er waren genoeg leuke restaurantjes en supermarkten in de buurt. Dus dat was geen enkel probleem. Er was zelfs hagelslag, kaas en pindakaas (geïmporteerd uit België) te koop."

Esther houdt zich tijdens het eerste deel van haar missie bezig met munitie-opslag en logistieke zaken. Zo geeft zij bijvoorbeeld advies over de opslag van wapens en munitie. In het tweede deel volgen sturing en controle op het uitdelen van ID-cards met vingerafdrukken aan Congolese militairen; in Noord-Kivu ging het om maar liefst 30.000 stuks.

De dagelijkse operationele briefing

volgt EUSEC in Goma uit veiligheidsoverwegingen bij Forward HQ van MONUSCO (Mission de l'Organisation de Nations Unies en République Démocratique du Congo). Deze levert ook de gewapende escorte op gevaarlijke routes naar FARDC (Forces armées de la république démocratique du Congo) in de regio. FARDC is een Congolese legermacht en in 2003 opgezet als onderdeel van het vredesproces. De meerderheid bestaat uit landstrijdkrachten, maar het beschikt ook over een kleine luchtmacht en een nóg kleinere marine. In de periode 2010/2011 telde FARDC tussen de 144.000 en 159.000 leden.

De eerste FARDC-eenheid die Esther bezoekt ligt in Rumangabo. Met haar Franse collega gaat ze bezien of de EUSEC-informatie over de eenheid klopt. Het gaat om controle van de personeelsadministratie en de salarisstroom in RDC-franken vanaf de bank tot aan de soldaat in het veld. De uitbetalingen blijven door allerlei oorzaken nog wel eens achter, wanneer je bent overgeplaatst bijvoorbeeld. In de praktijk werkt ze nauw samen met de CBR (Congolese betaalmeester). Esther: "Eigenlijk onvoorstelbaar dit gedoe met betalingen. Er gingen stapels papiergeld naar de militaire eenheden. En stinken dat dit geld deed!"

Er volgen nog tientallen herhalings- en controlebezoeken in de regio bij eenheden in onder andere Rutshuru, Ngungu, Mweso, Nyongera en Minova. "We gingen altijd eerst bij de commandant

Schoolbezoek: twee vrijwilligsters geven de lessen

Drie uur rijden naar Tongo en dan een lekke band

'Even' de informatie checken

langs, maar soms was er niemand te vinden en werd het bezoek doodleuk uitgesteld. Niets was zeker in Congo."

Roadtrips

Esther verblijft niet altijd in Goma. Zo gaat ze in haar dagboek uitvoerig in op Roadtrip 1 en Roadtrip 2 waarbij een flink aantal voertuigen, volgestouwd

met computers, servers, printers, aggregaten en militaire identiteitsbewijzen, deels onder escorte, hun plaats van bestemming moeten zien te bereiken. Er wordt overnacht op de MONUSCO-locatie op de manier zoals Indiërs en Nepalezen dat doen. Zo deelt Esther veertien dagen lang een koude douche met achttien Nepalese vrouwen. Tot slot brengt ze een bezoek aan de gevangenis in Beni omdat delinquenten die daar 'zitten' in het militaire systeem gehandhaafd blijven. Hierna vertrekt ze met een VN-vlucht terug naar Goma, maar het toestel landt wegens onweer boven Goma in Burundi, waar de overnachting in een viersterrenhotel een welkome afwisseling is na twee weken in het veld.

Opmerkelijke zaken

Dat Esther ook op logistiek gebied haar mannetje staat, bewijzen de bezoeken van autoriteiten aan de regio. Ze regelt alle bezoeken, zo ook die van de toenmalige staatssecretaris van Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking, Ben Knapen. Maar ook voor het begeleiden van een Europese delegatie van 35 personen naar Kamp Katindo, draait zij haar hand niet om.

Met eenzelfde bevoegenheid brengt Esther verschillende keren een bezoek aan een school voor onder meer weeskinderen van militairen en politieagenten. Het onderwijzend personeel bestaat geheel uit vrijwilligsters. Dat brengt haar ertoe een verzoek om subsidie op hoger EUSEC-niveau neer te leggen. Tijdens haar tweede bezoek aan de school neemt ze voor alle kinderen (twee klassen) schriften en een liniaal met KMar-logo mee. Maar niet alleen kinderen houden graag hun hand op; ook de ouders schromen

De **Democratische Republiek Congo** (DRC) ligt in Centraal-Afrika. Het grenst zowel in het noorden als in het zuiden aan de evenaar en kent een equatoriaal klimaat. De temperatuur in Kinshasa ligt het hele jaar tussen de 27 en 32 graden, hoewel het er van oktober tot mei flink kan regenen (tot wel 1500 mm). DRC telt 92 miljoen inwoners waarvan er 11 miljoen in de hoofdstad Kinshasa wonen. Er worden meer dan 240 talen gesproken; de officiële taal is Frans.

Groepsfoto bij de Groupe Naval (marine) in Minova

niet Esther om sigaretten, eten, geld, batterijen, drinken of brandstof te vragen. Esther: "Ze vroegen dit omdat er altijd wel iemand in hun familie ziek of overleden was."

Daarnaast moet Esther ook wel wennen aan de constante vragen van Congolezen of ze getrouwd is. "Ik zei altijd maar 'ja' en ook dat ik twee kinderen had in Nederland. Dit bewerkstelligde meestal dat ik met rust gelaten werd. Maar niet altijd. Zo wilde een gehuwde Congolees toch wel graag een kindje bij een blanke vrouw maken. Toen stond ik wel raar te kijken ja."

Ontspanning

Onze 'dame blanche' of 'mzungu-meid' (mzungu betekent wit) heeft het druk, maar vindt naast haar werkzaamheden ook tijd voor ontspanning. Op zondag is ze vrij. Dan trekt ze er met een collega of met iemand van MONUSCO op uit. Vaak maken ze een wandeling naar het Kivu-meer of gaan naar een hotel om daar bij het zwembad te relaxen en te zwemmen. Esther geniet daarnaast van het 'buiten de deur eten', van de 'happy hours', van de afscheidsmomenten bij MONUSCO en van de barbecues die regelmatig worden georganiseerd. Het is echter

niet altijd feest: Esther loopt tot drie-maal toe een bacterie op die haar doodziek maakt. Gelukkig helpt de antibioticakuur haar er weer bovenop.

Feestdagen

Kerstmis en Nieuwjaar vallen precies in de missieperiode van Esther. Esther: "In december kon ik voor een paar dagen terug naar Nederland om met familie en vrienden Kerstmis te vieren. Tweede kerstdag zou ik weer vertrekken, maar dat werd eerst een onverwacht 'nachtje hotel' in Amsterdam omdat het vliegtuig van Kenya Airways naar Nairobi stuk bleek. Toen dat probleem was opgelost, kon ik pas vertrekken. De vlucht ging van Amsterdam naar Nairobi en via Kigali naar Rwanda. Na nog een taxirit van drie uur kwam ik middenin de nacht 'thuis'. Daar kwam ik tot de ontdekking dat er een ander slot op de deur was gezet. Gelukkig hielp een nieuwe Franse collega me naar binnen. Dat was wel een aparte kennismaking." De jaarwisseling viert Esther met de groep in 'Petit Bruxelles', een restaurant in de buurt van de villa.

Indrukwekkend

Met haar Zweedse collega Runo gaat Esther een paar dagen later naar Kigali

Na drie uur ploeteren in the bush eindelijk gorilla's

(Rwanda). Dat blijkt nog een hele exercitie. Esther: "Vanaf het busstation tot aan de grens zat ik als passagier achterop een bromfietstaxi, en ik heb een hekel aan 'achterop zitten', ben een fervent 'tegenstuurder'. Terwijl de Congolese weggebruikers maar wat doen in het verkeer verloopt in Rwanda alles veel ordelijker en ook netjes." In Kigali bezoeken Esther en Runo het genocide-herdenkingscentrum. Het indrukwekkende Genocide Memorial herinnert aan een van de bloedigste volkerenmoorden in de wereldgeschiedenis. Het staat in de buitenwijk Gisoza, op de plek waar 285.000 omgebrachte Rwandezen hun laatste rustplaats vonden in een massagraf.

Excursie

In januari wordt eindelijk het 'lijntje' van Esther, KMar-collega Ghislaine 'ingevlogen'. Het plan is om samen aan de zuidkant van het Kivu-meer op gorilla-excursie te gaan. Echter... Ghislaine vergeet haar paspoort, dus de excursie naar Bukavu gaat niet door. De dames kiezen dan maar voor een dagtrip met de EUSEC-Nissan naar Rumangabo in Virunga National Parc. Rondom Goma heb je tolpoor-

ten waar ze belasting heffen, maar in uniform kun je vrij passeren. Esther: "Ghislaine was als vakantieganger in haar burgerkleding uit Kinshasa vertrokken. Dus ze hees zich in mijn andere gevechtspak, dat haar overigens helemaal niet paste." In het National Parc bekijken ze de vier weesgorilla's van Cai, de nieuwe manager met wie Esther reeds kennis heeft gemaakt.

Voor zaterdag staat er een grote excursie op het programma. "We namen een taxi naar Bikuma, circa 50 kilometer in noordelijke richting. Onderweg pikten we nog de ranger met de motorfiets en twee medereizigers op", vertelt Esther. "De weg was slecht." In Bikuma aangekomen volgt een briefing in het Engels door gids Martin, waarna het gezelschap met de ranger op pad gaat. Esther: "We hadden wel kapmessen bij ons. En die hebben we veelvuldig gebruikt." Na een tocht van drie uur, gaan bij de eerste gorilla die ze tegenkomen de mondkapjes op. En zo stappen ze een uur tussen de gorilla's door, fototoestel in de aanslag. "Om de zeven meter afstand tussen ons en de apen te handhaven, moesten we soms een

stap terug doen", gaat Esther verder. "Zat er ineens een mannetjesgorilla heel dicht achter mij. Ik dacht dat heel Congo mijn hart zou horen kloppen van angst."

Na deze geweldige ervaring wacht een terugtocht van drie uur te voet, gevolgd door een wederom hobbelige terugreis in een taxi. "Doodvermoeid kwamen we weer in Goma aan, maar het was een onvergetelijke dag", aldus Esther.

Het avontuur zit erop

Medio maart 2011 zitten de zes maanden Congo-Kinshasa er voor Esther op. De laatste weken in Goma is ze druk met de voorbereidingen van de distributie van militaire identiteitskaarten. Ook gaat ze nog een paar dagen naar de FARDC in Beni. Wanneer haar Nederlandse opvolger in Goma aankomt, heeft Esther nauwelijks tijd om hem in de werken. Op de laatste dag in Goma schudt zij nog vele handen, terwijl de avond zich vult met een stevig onweer.

Dan volgen twee dagen uitchecken in Kinshasa. En op 15 maart, wanneer Esther haar 33e verjaardag viert, worden om 18.00 uur de medailles uitgereikt. Op 17 maart om 02.50 uur vertrekt haar vliegtuig van Royal Air Maroc via Casablanca naar Amsterdam. Waarom geen KLM/Air France? Omdat die vliegreis € 700,- duurder is! Het avontuur van Esther de Kreij zit erop. Na een paar weken vangen haar diensten bij Staf CKMar in Den Haag weer aan.

Esther de Kreij heeft na het vwo de hbo-opleiding Personeel en Arbeid gevolgd. Ze werkte daarna als burgerambtenaar bij de sectie ARBO/Milieu van Staf CKMar, wilde wel KMar-officier worden maar dit lukte niet. Ze kon wel als KMar-kapitein op uitzending naar Congo-Kinshasa, maar moest daartoe – met nog een jaar te gaan – gemilitariseerd worden. En zo geschiedde. Na terugkeer keerde ze in een burgerfunctie terug bij haar oude sectie. Daarna stapte ze als militair over naar de landmacht. Sinds 2014 is Esther majoor en vanuit Staf Commandant Landstrijdkrachten per 2018 voor drie jaar uitgeleend aan team VKAM (de oude afdeling ARBO/Milieu) bij Staf CKMar.

| Door: Frans Meijer

De 21e Veteranendag KMar zou op 2 oktober plaatsvinden in Apeldoorn. Echter, coronamaatregelen verhinderden dit. Ter compensatie vonden alle marechausseeveteranen namens CKMar een waarderingsattentie in de brievenbus. Wat op 2 oktober echter niet ontbrak was de kranslegging bij het monument voor de poort bij de Koning Willem III-kazerne. Daarnaast zetten tegen de veertig KMar-veteranen 's avonds hun beste beentje voor tijdens de Sunset March in Nijmegen.

In normale omstandigheden wordt tijdens de Veteranendag KMar de herdenkingsplaats bij het monument voor de poort van de Koning Willem III-

foto: Mediacentrum Defensie

kazerne, bevolkt door honderden actieve en post-actieve veteranen. Tijdens de herdenking van oorlogsslachtoffers en collega's die tijdens missies zijn omgekomen, zorgt de Standaardwacht KMar, omlijst door de klanken van het Orkest Koninklijke Marechaussee, ieder jaar voor een indrukwekkende ceremonie. Maar dit jaar waren de omstandigheden niet normaal. De projectgroep, onder aansturing van majoor Marcel Rijff (Staf CKMar), had een sobere kranslegging voor ogen in aanwezigheid van maximaal dertig personen. Dit aantal werd op het laatste moment nogmaals gereduceerd tot slechts vier personen. Op deze 2e oktober vond de kranslegging plaats zonder genodigden en zonder toespraak van CKMar.

Terwijl het door kapitein Michiel Tattersall (OTCKMar) geregelde KMar-personeel het verkeer voor de poort van de Koning Willem III-kazerne liet stoppen, stelden zich klokslag 11.00 uur luitenant-generaal dr. Hans Leijtens, wapenadjutant Bert van Holst, burgerambtenaar en veteraan Marco Daemen en mijn persoon, zich op voor de gesloten poort van de kazerne om op gepaste afstand van elkaar naar het monument te marcheren, waar Leijtens en Daemen de linten met opschriften van de reeds opgestelde kransen ontrolden. Tot slot hees OTCKMar-adjutant Peter Ham, de Nederlandse driekleur tijdens de eregroet in top, wat tevens het einde van deze korte maar gedenkwaardige plechtigheid betekende.

| Door: Frans Meijer

Nu de Veteranendag was vervallen, had Bert van Horen, binnen SMC voorzitter afdeling Reservisten en Veteranen, via sociale media KMar-veteranen opgeroepen in SMC-/KMar-verband deel te nemen aan de Sunset March in Nijmegen. Dit in het kader van ontmoeten en herdenken.

De Sunset March over de nieuwe stadsbrug De Oversteek in Nijmegen, is een initiatief van Veteranen Overbetuwe en bestaat sinds 19 oktober 2014. Vlakbij de nieuwe brug staken op 20 september 1944 de Amerikanen de Waal over. Bij deze 'Waalcrossing' lieten 48 militairen het leven.

Het monument ter nagedachtenis aan die 48 militairen staat aan de andere kant van de twee kilometer lange brug. De mars over de brug naar het monu-

foto: Frans Meijer

KMar-veteranen lopen Sunset March

ment is een eerbetoon aan alle geallieerde militairen die gevochten hebben voor de vrijheid van Nederland.

Op de brug staan 48 paar lichtmasten, die rond zonsondergang paar voor paar, na elkaar worden ontstoken in het tempo van een trage mars. Iedere avond, als het eerste paar lichtmasten wordt ontstoken, loopt een veteraan (of groep veteranen) de Sunset March in het tempo waarin de lichten aan gaan.

Tegen de veertig KMar-veteranen verzamelden zich op 2 oktober jl. tegen zonsondergang onderaan de brug. Het detachement bestond uit actieve en post-actieve veteranen, uit mannen en

vrouwen, van marechaussee der eerste klasse tot en met kolonel. Marc Gouswaart van het Orkest Koninklijke Marechaussee liep voorop en 'sloeg' zijn trommarsen. Tussen hem en het detachement, dat in twee rijen op anderhalve meter afstand van elkaar liep, droeg Loek Ruppert de SMC-banier. Het detachement vormde een kleurrijk geheel: uniformen, veteranenkostuums en burgerkleding waarbij allen de baret van hun missie droegen.

Bij het monument herdacht het detachement, gedirigeerd door Van Horen, vervolgens de gevallen. Trompettist Marnix Coster van het Orkest Koninklijke Marechaussee begeleidde de ceremonie en opende de herdenking met

foto: Frans Meijer

het signaal Taptoe, gevolgd door het Wilhelmus. De krans namens SMC werd gelegd door kolonel Harm IJzerman, waarna het detachement op eigen gezag naar Nijmegen terugliep, waar Van Horen tegen halfnegen de indrukwekkende bijeenkomst afsloot.

Ontwikkelingen NOS en Covid-19

Het project NOS 2.0 (nuldlijnsondersteuning) was voortvarend aan het uitrollen toen Covid-19 roet in het eten gooide. Kern van NOS 2.0 is dat de nuldlijnsondersteuners van de aangesloten lidorganisaties van het Veteranen Platform (VP), niet langer worden aangestuurd en ingezet door de lidorganisatie – in ons geval dus SMC – maar door een regionale coördinator van het postcodegebied waar onze nuldlijnsondersteuner woonachtig is. Uiteindelijk zal de inzet worden verdeeld over vier regio's.

Medio maart 2020 waren de regio's Noord-Brabant/Zeeland/Limburg, en Gelderland/Flevoland reeds uitgerold. Aan de regio Gelderland/Flevoland werd afgelopen juli Overijssel toegevoegd. De geplande uitrol van de andere regio's heeft vanwege coronaregistratie vertraging opgelopen, maar we hebben ondertussen wel de uitrol in genoemde regio's grondig geëvalueerd. Dat heeft erin geresulteerd dat de schaalgrootte van de regio's is aangepast.

Eind oktober zou de uitrol van de regio Groningen/Friesland/Drenthe plaatsvinden, maar gelet op de op dat moment geldende coronamaatregelen is besloten deze kick-off naar een latere

datum te verplaatsen. Begin 2021 zal de regio Noord-Holland/Zuid-Holland/Utrecht worden uitgerold. Daarnaast zal het nieuwe Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) op 1 januari 2021 een feit zijn. Voor NOS betekent dit dat de Landelijk Coördinator wordt ingelijfd bij het NLVi. De nuldlijnsondersteuners blijven echter behoren tot de VP-lidorganisaties. In het VP zullen daartoe afspraken worden gemaakt over kwaliteit en inzet. Alleen de landelijke coördinatie wordt dus verlegd.

Regionaal coördinator

Wat is de invloed van al deze ontwikkelingen op de nuldlijnsondersteuners van SMC?

Het belangrijkste gevolg is dat – na volledige uitrol van de regio's – de inzet niet meer zal plaatsvinden via de coördinator van SMC, Dirk van Harten, maar via de regionale coördinatoren. Zolang de uitrol echter nog niet compleet is, is het coördineren van de inzet nog deels de taak van de verenigingscoördinator. Voor de regio's die al wel operationeel zijn, geldt dus dat de coördinatie van de inzet via de regionaal coördinator loopt. Dat neemt echter niet weg dat SMC voor een eigen gelegenheid (bijvoorbeeld een reünie) SMC-nuldlijnsondersteuners kan inzetten. Daar zijn afspraken over gemaakt.

De coördinatoren van de lidorganisaties blijven uiteraard wel betrokken bij de informatievoorziening. Zo zijn de afspraken over de inzet van nuldlijnsondersteuners in deze coronatijd ook met hen gecommuniceerd. Deze afspraken zijn in nauw overleg met Maatschappelijk Werk, het LZV (Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen) en de zorgcoördinatoren van het ABP (Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds) vastgesteld. Deze zullen tot nader order van kracht blijven en, afhankelijk van de ontwikkelingen, worden aangescherpt, versoepeld dan wel opgeheven.

Voorlopig geldt dat er geen bezoeken aan de veteraan worden gebracht op zijn of haar thuislocatie. Wanneer naar het oordeel van de nuldlijnsondersteuner – in overleg met de (regio)coördinator *face tot face*-contact noodzakelijk is, dient dat plaats te vinden op een zo veilig mogelijke locatie. Voor zover nog geopend op basis van de geldende coronamaatregelen, kan dat bijvoorbeeld in een ECHOS Home of in een VOC (Veteranen Ontmoetingscentrum) zijn. Ook dan zullen alle voorzorgsmaatregelen van kracht blijven. Een afspraak buiten is overigens ook een optie. Deze maatregelen gelden ook voor de maatschappelijk werkers.

SMC'ers genomineerd voor Witte Anjer Prijs

I Door: Frans Meijer

De Witte Anjer Prijs is een initiatief van het Nationaal Comité Veteranen-dag. Het is een speciale prijs voor mensen die zich inzetten voor veteranen. De prijs is vernoemd naar de Witte Anjer die gedragen wordt als waardering voor alle Nederlandse veteranen. De prijs werd in 2018 voor het eerst uitgereikt. Iedereen die zich op grootse wijze inzet voor veteranen komt in aanmerking voor deze publieksprijs. Onder de vijftien genomineerden bevonden zich twee SMC'ers.

Vijf juryleden bogen zich, onder aanvoering van juryvoorzitter Angeliën Eijsink – lid van genoemd comité en van vele andere besturen in veteranenland – over de voordrachten die door vijf veteranenorganisaties waren ingediend. Ook het Veteranen Platform waarbij SMC is aangesloten was gevraagd voordrachten in te dienen.

Vanwege de coronacrisis ging de fysieke uitreiking in Emmen, met aansluitend het Vrijland Concert, niet door. Daarom was deze Veteranen Verhalendag op 24 oktober jl. online te volgen. Alle genomineerden kwamen in beeld en deden hun verhaal, aangestuurd door Leon Verdonschot. Enkel vanuit de studio, maar de verhalen van de SMC'ers Thea Meulders en Kees Kort-

foto: Bart Maat

lever kwamen vanuit hun huiskamers. SMC draagt beiden een warm hart toe. De initiële voordrachten kwamen van de Stichting Veteranen Ontmoetingsplaats Haarlemmermeer (Meulders) en de Vereniging Oud Korea Strijders, de VOKS (Kortlever).

Thea Meulders is al bijna zes jaar zeer gecharmeerd van SMC, temeer omdat haar vader tot zijn dood in 1942, bij het Korps Marechaussee van het KNIL heeft gediend als luitenant. Nu had deze marechaussee uit Nederlands-Indië weliswaar niet van doen met de Koninklijke Marechaussee, desalniettemin was de KNIL-marechaussee een keurkorps waar ook Thea erg trots op is. De vader van Thea is door de Japanners geëxecuteerd. Thea verbleef als peuter samen met haar moeder tot augustus 1945 in Jappenkampen.

De nu 81-jarige Thea is al jaren bestuurslid en gastdocent van de Stichting Gastdocenten Tweede Wereldoorlog. In die hoedanigheid geeft zij onder andere voorlichting aan de jeugd over met name Nederlands-Indië van 1941 tot 1949. Haar andere bemoeienissen zijn: de stichting die haar voordroeg, de Cliëntenraad Verzetsdeelnemers & Oorlogsgetroffenen en Bronbeek. Een deel van haar gastles was op 10 augustus jl. te zien bij EenVandaag. Op 13 augustus was ze live bij Op1 en op 14 augustus sprak Thea bij de Indië Herdenking in Amstelveen.

KMar-veteraan **Kees Kortlever** is 90 jaar en al bijna 33 jaar SMC'er. Als beroeps-marechaussee der eerste klasse maakte hij in 1953 bij Brigade Korea de oorlog in dat land mee. Hij verliet de KMar in de rang van wachtmeester, maar is dat in z'n hart altijd gebleven. Hij is dan ook regelmatig van de partij bij diverse KMar-/SMC-activiteiten. Daarnaast is hij lid van de VOKS, de vereniging die hem voordroeg.

Kees maakte zich van 1975 tot 1990 bij zijn werkgever Stichting 1940-1945 gediensig. Hij zette zich altijd in voor de veteranen, voor de Koreaveteranen

foto: eigen archief Kees Kortlever

in het bijzonder. Sinds maart 2014 is Kees VOKS-districtsvoorzitter Noord-Holland/Utrecht, doet de huisbezoeken bij de zieken en woont in woord en daad begrafenissen bij. Met het voortdurend aandragen van kopij is hij een vast redactielid van het VOKS-blad te noemen. We vinden Kees daarnaast ook als defilant in diverse VOKS-detachementen terug. Zo zou hij op 4 mei jl. – conform de laatste jaren – weer samen met burgemeester Ahmed Aboutaleb een krans leggen bij het Korea-monument in Rotterdam. Ook dat ging vanwege de coronacrisis niet door.

Winnaar van de Witte Anjer Prijs is het echtpaar **Dennis en Mariska van der Kraats**. Dennis en Mariska zijn de oprichters en drijvende krachten achter Stichting Veteranen Search Team. Het team is opgezet na de zoektocht naar Anne Faber, de 25-jarige studente die op 29 september 2017 in Soest werd vermist. Haar lichaam werd uiteindelijk op 12 oktober in Zeewolde teruggevonden. Het team telt nu 1600 vrijwilligers, waaronder ook een aantal SMC'ers. Het echtpaar ontving de bokaal uit handen van juryvoorzitter Angeline Eijsink, waarmee een einde kwam aan een twee uur durende Veteranen Verhalendag.

De inzet van flexibele capaciteit is voor de hele krijgsmacht en ook voor de KMar van groot belang om sneller en wendbaarder te kunnen werken in een snelle en continu veranderende omgeving. Voor het bureau Flexibele Capaciteit is een grote rol weggelegd om dit mede voor de KMar te helpen realiseren. Susan Wesseler, projectmanager Adaptiviteit Staf CKMar en Robin Oost, projectmanager Reservisten en hoofd Bureau Flexibele Capaciteit, zijn mede de trekkers om de visie, kaders en richtlijnen op basis van de veranderende behoeften van de KMar te beschrijven en te implementeren.

“Belangrijk is”, zo geeft Susan aan, “dat het intensiveren van de flexibele capaciteit geen doel op zich is. Het is bedoeld om de organisatie adaptiever te maken om de bedrijfsvoering te kunnen optimaliseren. Kwaliteit en behoud van de cultuur blijven zeer belangrijk. Het is dan ook een uitdaging om de flexibele capaciteit op een goede manier te integreren in de organisatie.”

Wat meteen opvalt is dat het begrip ‘reservisten’ steeds meer wordt losgelaten. De komst van het nieuwe HR-model met daarin opgenomen de nieuwe aanstellings- en contractvormen, laat zien dat de term ‘oproepmilitair’ en ‘oproepcapaciteit’ gebruikt gaat worden. De term ‘reservist’ blijft mogelijk wel behouden in de interne en externe communicatie, mede vanwege de nationale en internationale herkenbaarheid.

Spijkerbroekenreservisten

Belangrijke pijler van de nieuwe visie is om – naast de flexibele inzet van vertrekend beroepspersoneel (de ‘traditionele reservist’) – ook ‘spijkerbroekenreservisten’ (de reservist van de civiele markt) en burgerpersoneel aan de KMar te binden. Achtergrond is dat er, mede door de uitstroom van de laatste groepen reservisten uit de dienstplichtperiode, en weinig irreguliere uitstroom door de toekenning van Fase III-contracten, onvoldoende ‘traditionele reservisten’ zijn om de groeiende flexibiliseringsdoelstelling te kunnen realiseren. De pilot ‘Adaptief aan de grens’ waarbij burgers in een aangepast KMar-uniform de paspoortcontrole op luchthavens ondersteunen, is hiervan een goed voorbeeld.

Reservisten bij de KMar: hoe ziet de toekomst eruit?

2020, genm Vincent bij gezamenlijke reservisten-AMO van KMar en GLR

Forse groei

Naast vergroting van de flexibele capaciteit van de ‘traditionele reservist’ binnen de operatiën, is er steeds meer behoefte aan flexibele inzet in specifieke kennisdomeinen. Zo wordt een forse groei voorzien in het aantal benodigde reservisten binnen het cyberdomein en in project-officieren met specifieke deskundigheid. Daarnaast loopt er op dit moment een pilot materieellogistiek, waarbij reservisten worden aangesteld om binnen het logistieke werkveld aan de slag te gaan.

En de groei-doelstelling is fors. Zo is het de bedoeling de flexibele capaciteit (dus burgers en militairen) te laten groeien naar ruim 700 medewerkers in 2022. Met een huidige bezetting van circa 390 medewerkers (330 militaire reservisten en 60 burgerreservisten) is er dus nog een grote inspanning te leveren. Om deze reservisten uiteindelijk te kunnen laten instromen met de benodigde (militaire) kennis op zak, valt ook op het gebied van werving, opleiding en training, nog een slag te maken. Om de opleidingsbehoefte flexibel op te kunnen pakken, is recent door het OTCKMar – samen met de Groep Luchtmacht Reservisten (GLR) – een speciale reservisten-AMO gestart. In deze klas worden veertien cursisten van KMar en GLR de militaire basisbeginselen (A700) bijgebracht die nodig zijn om goed in het werkveld te kunnen opereren. Het is de bedoeling dat deze opleiding afwisselend in Apeldoorn en Woensdrecht gaat draaien. Leuk aspect is dat tijdens deze opleiding ook reservist-docenten van KMar en GLR aanwezig zijn die getraind worden om de volgende AMO-opleidingen voor reservisten zelfstandig te kunnen oppakken en zo de beroepscollega's te ontlasten.

Mooie uitdaging

Andere ontwikkeling is om intensiever te kijken naar duaal werkgeverschap. Zo zijn er bijvoorbeeld binnen de beveiligingsbranche contacten om door middel van publiek-private samenwerking een flexibele schil van medewerkers voor beide partijen te realiseren. De KMar zal hiervoor op korte termijn met de Nederlandse Veiligheidsbranche een intentieovereenkomst tekenen.

Ook via het Defensity Collegeprogramma vindt instroom van veel werkstudenten richting de KMar plaats, waarvan het de bedoeling is ze (op termijn) te binden aan de KMar als beroeps, reservist of burgermedewerker. Studenten op het gebied van rechtshandhaving, wetgeving, intell en recherche, kunnen bij de KMar werkervaring opdoen. Zij zijn zeer welkom om projecten te ondersteunen. Inmiddels zijn er ruim dertig studenten bij de KMar aan de slag gegaan. Dit aantal groeit nog steeds en het is de bedoeling op termijn ook binnen het hbo studenten te werven.

Hoewel vanwege het afgenomen werkaanbod door Covid-19 de groei op dit moment bewust wordt getemperd, is er desondanks toch veel te doen. Want de ambitie blijft staan en de transitie naar meer flexibele capaciteit is een traject met veel uitdagingen. Maar het is een noodzakelijke stap om de wensen van de KMar en de wensen van de arbeidsmarkt goed op elkaar te kunnen laten aansluiten. Want daarmee wordt de aantrekkelijkheid van de KMar als werkgever behouden en tegelijkertijd wordt de bedrijfsvoering ingericht om wendbaarder te kunnen werken. Voor alle medewerkers binnen de KMar die betrokken zijn bij de inrichting van de toekomstbestendige flexibele schil dus een mooie uitdaging!

Herboren marechaussee

Doet de Koninklijke Marechaussee vanuit haar natuurlijke oorsprong nog wel de goede dingen? Een filosofische benadering

Het formuleren van visie en strategie kan vanuit verschillende perspectieven. Vanuit kansen, bedreigingen, sterktes en zwaktes, bestuurlijke krachtenveldanalyse, vanuit het heden, vanuit aannames over de toekomst, vanuit adviezen en meningen van externen, alles is mogelijk en kan leiden tot inzicht. Maar ook het verleden heeft mij inzichten opgeleverd over zaken die bij de KMar natuurlijk aanvoelen, als vanzelf lijken te gaan. En andere bewegingen moeilijk. Uiteraard zijn het mijn percepties, percepties die voor mijn gevoel te maken hebben met fricties tussen een leefwereld en een systeemwereld. Twee werelden die elkaar soms aanvullen en versterken, en soms spanning opleveren. Daarbij veronderstel ik dat er vanuit het verleden een 'ziel' in de organisatie zit die ook nu nog de mensen die onderdeel van de KMar zijn 'bezielt'. Ik hoop dat mijn inzichten u prikkelen om uw eigen inzichten te vormen rond de bezieling van het marechausseewerk. | Door: Jan Roede

De marechaussee is van oudsher een actiegericht wetshandhaver. Sinds 1814 strijdt hij gewapend met klewang en karabijn voor veiligheid en rechtvaardigheid, het liefst te paard. Het grootste onderscheid tussen de marechaussee en de veldwachter en later de politiemann, is zijn snelle verplaatsbaarheid (te paard) en zijn onverschrokkenheid, waardoor hij in georganiseerd verband, met zijn zwaardere bewapening, ook het gevaarlijkste geboefte kan bestrijden. En dat met een hoge

mate van integriteit: 'zonder vrees en zonder blaam'.

1945: van brede politietaak naar vier afgebakende rollen

In de periode van 1813 tot 1940 waren er in het typisch Nederlandse polderlandschap meerdere politieorganisaties: gemeentepolitie, rijks- en gemeenteveldwacht en de KMar. In dat bestel waren de KMar en de in 1856 opgerichte Rijksveldwacht samen in feite de 'rijkspolitie' en voerden politietaken in brede zin uit. Daarbij was de KMar vooral actief in de provincies aan de zuid- en oostgrens. Leest u de geschiedenis van de 'Zaak Oss', met de nodige dichtelijke vrijheid verfilmd in 'De bende van Oss', er maar eens op na. Vanwege haar militaire karakter, had de KMar ook een belangrijke rol in de handhaving van de openbare orde. De marechaussee was dan ook een militair die generiek politiewerk deed.

Na 1945 is het politiebestedel in Nederland ingrijpend gewijzigd. Er werd een Korps Rijkspolitie opgericht, en steden en grotere gemeenten kregen hun eigen gemeentelijke politiekorps. De KMar kreeg slechts een beperkt aantal taken: de politietaak voor de krijgsmacht, waken voor de veiligheid van het Koninklijk Huis en grensbewaking. En daarnaast: het in bijzondere gevallen

verlenen van bijstand aan de politie. Je zou bijna kunnen stellen dat marechaussees werden verbannen uit de maatschappij, letterlijk verplaatst naar de landsgrenzen en binnen de hekken van de paleizen en kazernes.

Marechaussees werden deels beveiliger of grensbewaker. En in die beperktere taken zijn marechaussees vanuit hun loyaliteit ook wel weer goed geworden. Niemand kan beter paspoorten controleren dan een marechaussee, niemand kan beter een object beveiligen. Taken die vooral gedijen bij nauwkeurigheid, zorgvuldigheid en 'klantvriendelijkheid' als belangrijke kernwaarden. En voor je het weet, geloven we dat dat de basis is. Zelfs in het begin van deze eeuw waren er nog ambities om 'de beste grensbewaker' en 'expert in bewaken en beveiligen' te worden.

Als marechaussees 'echt' politiewerk wilden doen, kon dat sinds 1945 binnen de militaire politiedienst of als bijstand aan de politie. Nederland kende, net als omringende landen, in de jaren 1960 en 1970 rellen en terrorisme. In die jaren heeft de KMar een belangrijke rol gespeeld vanuit haar bijstandsrol. Door vele oudere collega's

Kolonel Jan Roede MA werkt als programmanager Kennis en Innovatie bij de Directie KSI (Kennis, Strategie en Innovatie) van Staf CKMar. Hij vervulde diverse functies bij de KMar in zowel het operationele, intel- als opleidingsdomein. Dit artikel is op persoonlijke titel geschreven.

wordt dat nog gezien als de hoogtepunten uit hun loopbaan. Het leidde zelfs tot semi-permanente bijstand in Amsterdam en Den Haag, waar marechaussees zij aan zij met de agenten van de gemeentepolitie dienst deden. Tot echte aarding in het openbare orde domein heeft het nooit mogen leiden. De laatste grootschalige bijstandsinzet van de Mobiele Eenheid van de KMar is in 1981 geweest, in de Piersonstraat te Nijmegen. Alhoewel in mijn optiek uitermate succesvol, ontstond er na deze inzet een principiële discussie over inzet van militairen in het civiele domein en is er daarna nauwelijks meer grootschalig bijstand verleend aan de politie.

Sinds 1993 is KMar belast met de politietaken op de luchthavens. Weer terug naar de ziel van de organisatie: de algemene en bredere politietaken. Verantwoordelijkheid dragen voor handhaving van de openbare orde en veiligheid en de opsporing van strafbare feiten. En ook de verantwoordelijkheid dragen voor de leiding en coördinatie tijdens crisis en calamiteiten op de luchthavens. In die rol komt juist de militaire commandovoering weer van pas, om in chaos en onvoorspelbaarheid daadkrachtig te kunnen optreden vanuit doctrine en duidelijke bevelslijnen. Van 2003 tot 2006 mocht ik leidinggeven aan marechaussees die de politietaken op Schiphol uitvoerden. Elke dag trof ik daar bezielde collega's aan, en ook zelf merkte ik dat ik daar in hoge mate gemotiveerd mijn werk deed. Dit was waarvoor ik ooit bij de KMar was gekomen. Zelf heb ik mogen ervaren dat militaire commandovoering van meerwaarde was tijdens de brand in het cellencomplex op Schiphol-Oost.

De militaire politietaken vult de KMar sinds eind jaren 1990 amper meer in. Door het afschaffen van de opkomstplicht daalde het aantal door militairen gepleegde strafbare feiten sterk. Anderzijds werd de 'groene MP-taak', met het accent op begeleiden van militaire verplaatsingen en het bewaken van krijgsgevangenen, minder relevant.

Inzet marechaussees bij Frontex

Anno 2025...

Is de marechaussee anno 2025 dan primair een grensbewaker die in voorkomend geval expeditionair optreedt of een robuuste beveiliging? Wat mij betreft niet. Stel, we konden de film terugspelen naar 1939. Nederland werd niet bezet en de regering kwam zelf tot inzicht dat het versnipperde politiebestedel op een meer logische manier moest worden ingericht. En stel, de politiek had ervoor gekozen dit naar Frans model te doen, met de KMar als gendarmeriekorps als belangrijke en grote speler in dat bestel. En ook met een stevige expeditionaire footprint. Het kost weinig fantasie om het huidige Franse model op Nederland te projecteren.

Ook anno 2020 kunnen we in de geest van 1814 keuzes maken. Met als basis het gegeven dat marechaussees op hun best zijn als ze de actiegerichte bescherming van waarden als veiligheid en rechtvaardigheid kunnen zijn. En zorgen dat marechaussees een brede politierol vervullen, zowel qua ordehandhaving als in de opsporing, het recherchewerk. Marechaussees kunnen dat vanuit een militaire achtergrond in georganiseerd verband ook doen als de omstandigheden gevaarlijker of primitiever zijn, binnen en ver buiten Nederland.

Onze moederorganisatie kent de Gendarmerie Mobile; laat dat model de inspiratie zijn voor de KMar anno 2025. Een concept dat voorziet in eenheden die zowel expeditionair kunnen optreden als MP en voor Stability Policing (invulling geven aan de politiefunctie in een periode van wederopbouw), als nationaal voor ordehandhaving, beveiliging en terreurbestrijding. Vanuit een dergelijk concept kan de KMar een bijdrage leveren aan alle drie de hoofdtaken van de krijgsmacht en eventuele

hybride tussenvormen. Een 'bereden marechaussee', of een 'parate KMar 3.0', zo u wilt. De meer dynamische en expeditie-inzet rond de migratiecrisis begin 21e eeuw is daar een goed voorbeeld van.

De KMar hoeft daarvoor niet in omvang te groeien, moet misschien juist wel kleiner en daar-

door wendbaarder worden. Laat de bijstandseenheden maar de bovenkant van het domein openbare orde en veiligheid bewaken, met als een van de rollen hoogrisicobeveiliging om staat en maatschappij tegen terrorisme en andersoortige hybride dreigingen te beschermen. Laat onze Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) de interventie-eenheid zijn wanneer de preventieve maatregelen hebben gefaald en er moet worden ingegrepen.

Laten we dan onze marechaussees ook niet te lang op posten staan of in balies zitten. Dat gebrek aan dynamiek past niet bij marechaussees, dat kunnen anderen ook. Zeker als zij zich beschermd weten door marechaussees die hen kunnen helpen als zij mensen onderkennen die zich niet naar hun controles wensen te voegen of daarbij negatief opvallen. Marechaussees zijn geen toezichthouders of controleurs, zij zijn handhavers van vrede, recht en veiligheid. Binnen en ver over onze grenzen.

Ook in 2025 geldt naar verwachting nog het motto 'meer met minder'. Dus een dergelijk concept vraagt om keuzes. Geen keuzes om bestaande taken af te stoten, maar wel om ze fundamenteel anders uit te voeren. Marechaussees zullen weinig moeite hebben om de meer routinematige taken over te laten aan anderen in slimme 'ecosystemen' of te vervangen door technologische oplossingen. De marechaussee als mens is dan vooral degene die als het erop aankomt een interventie doet, geleid door moreel en ethisch besef en zo nodig gedoseerd geweld. Want daarvoor biedt technologie nog niet, en wellicht nooit, een oplossing. Marechausseewerk blijft mensenwerk, binnen en ver over onze grenzen.

Een opzienbarende zaak

Op zekere avond kreeg ik van een mijner buitenbrigades bericht dat in de bossen een moordaanslag was gepleegd op een zakenman. De aanslag was in zoverre mislukt, dat het slachtoffer niet dood was, daarentegen springlevend, maar met drie kogels in zijn hoofd. Nu heb ik wel eens een film gezien van King Kong, een reusachtige gorilla, die niet meer hinder had van kogels dan wij van muggenprikken, maar dat een mens met drie kogels in z'n hoofd even prettig verder zou wandelen, daar had ik nog nooit van gehoord.

De toedracht van deze zaak was de volgende. Een zakenman, die we maar A zullen noemen had liefde opgevat voor de vrouw van zakenman B en blijkbaar beantwoordde mevrouw B deze liefde. Pogingen tot echtscheiding waren wel ondernomen, maar zonder succes. Toen had meneer A het voornemen opgevat om meneer B uit de weg te ruimen, zulks de eenvoudigste weg achtend om mevrouw B vrij te maken. Maar alvorens daartoe over te gaan

wenste hij de echtgenoot een laatste kans te geven. Daartoe nodigde hij hem uit om ergens op een stille plek een onderhoud te hebben. De heer B, die voor geen klein geruchtje vervaard was, had daar geen bezwaar tegen en zo toog het tweetal naar een stille weg, vanwaar het bos werd ingedraaid. Hoe het gesprek precies verlopen is, kan ik mij niet meer precies herinneren, maar wel, dat de heer B niet genegen was aan de verlangens van de heer A te voldoen. Daarop heeft de heer A een revolver getrokken en enige malen op B gevuurd. Gelukkig was de revolver geen Browning, noch een Mauser, maar een prutserig repeteerpistooltje. De kogels zijn dan ook in de schedel blijven steken, in stede van er doorheen te gaan.

De dader is er toen in zijn auto vandoor gegaan en heeft zijn slachtoffer aan zijn lot overgelaten. Deze heeft kans gezien, niettegenstaande zijn verwondingen, zich naar een boerenhoeve te begeven, die 2 km verder was gelegen om zich te laten verbinden. Vandaar is aangifte gedaan bij de Maréchaussée. A werd gearresteerd en aangezien zowel A als B in mijn standplaats woonden, werd het onderzoek daar begonnen.

A bekende en daarmee zou de zaak rond zijn geweest, indien geen aanwijzingen naar voren waren gekomen, dat mevrouw B ook in deze aangelegenheid betrokken was geweest. Mevrouw B werd gearresteerd, maar ontkende hardnekkig medeplichtig te zijn geweest. Het parket kwam ter plaatse, verhoorde en onderwijl stond de telefoon niet stil.

Beiden èn A èn B waren bekende persoonlijkheden, vooral B, die een groot bedrijf in de stad exploiteerde, zodat de publieke belangstelling zeer groot was. Niet alleen de plaatselijke pers, maar ook de grote bladen wijdden dagelijks kolommen aan deze geruchtmakende zaak en

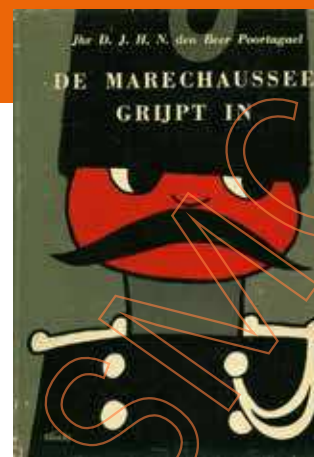
ieder uur hingen journalisten aan de telefoon om de nieuwste berichten omtrent het onderzoek te vernemen.

Tenslotte werden A en mevrouw B preventief ingesloten en zouden naar het Huis van Bewaring gebracht worden in de standplaats van de rechtbank. Toen dit werd vernomen, verkeerde de stad in een toestand van opwindning en de morgen van het transport was de Maréchaussée-kazerne als het ware belegerd door nieuwsgierigen.

Ik werd op mijn bureau, dat ik destijds aan huis had, opgebeld door een der plaatselijke bladen en men vroeg mij of de beide verdachten inderdaad plus minus tien uur op transport zouden worden gesteld. Men vroeg dit aan mij, omdat het de brigadecommandant en wachtmeesters verboden was inlichtingen aan de pers te verstrekken. Ik antwoordde, dat hun informatie juist was, maar vroeg er geen publicatie aan te geven om ongezonde en ongewenste belangstelling nog niet meer aan te moedigen.

Vijf minuten later hing een groot plakkaat voor het redactiebureau, waarop met reuzenletters werd aangekondigd, dat de heer A en mevrouw B om tien uur met de trein zouden worden weggebracht. Dit bericht ging als een lopend vuurtje door de stad en een half uur later stonden de mensen op elkanders tenen op het stationsplein en kon er geen muis meer door. Op het station zelf waren reeds 500 perronkaartjes afgegeven, toen de chef het welletjes vond en de verkoop stop zette.

Wat men echter niet wist was dat de heer A verzocht had voor eigen rekening voor een auto te zorgen. Hierte-

gen bestond geen enkel bezwaar, integendeel. Een auto zou het transport aanmerkelijk vergemakkelijken, aangezien het een hele toer zou zijn de gevangenen door de dichtopeengepakte menigte te leiden.

Er werd een afspraak met de autogarage gemaakt, de gevangenen zouden klaar staan en wanneer de auto de

poort binnen zou zijn, zou direct worden ingestegen en weggereden. En zo gebeurde het. Er stond een maréchaussée op de uitkijk, de auto kwam aanrijden, poort open, auto binnen, poort dicht, gevangenen instappen met de transporterende wachtmeester en maréchaussée, poort weer open en voordat de verbaasde menigte zich realiseren kon wat er gebeurde, was de

auto reeds verdwenen om langs een omweg de stad te verlaten. Zeker een uur later stond er nog een grote menigte op en voor het station en verdween eerst, toen men begreep bij de neus genomen te zijn.

Als ik mij wel herinner werd mevrouw B na een sensationele rechtszitting vrijgesproken, maar A kreeg acht jaar.

In het nonnenklooster

Toch waren er ook branden waar ik nuttig werk kon verrichten en leiding geven bij het blussingswerk. Zo werd ik op een avond gewaarschuwd, dat in een nabij dorp een hevige brand woedde, die reeds meerdere huizen had aangetast.

Het was een mooie zomeravond en er stond nogal een flinke oostenwind. Lang was het droog geweest en de strodaken der huizen en boerderijtjes waren daar door kurkdroog en gingen in vlammen op bij de kleinste vonk, die er op viel. Ik was toen in het bezit van een motor en was zeer snel ter plaatse. Een vijftal huizen stond toen reeds in lichte laaie. Door de grote droogte van de laatste veertien dagen was er maar weinig water in de enkele waterput van het dorp en het zielige dorpsbrandweerspuitje stond machteloos tegen deze vuurzee, die zich steeds meer uitbreidde. Ik gaf de mensen in overweging om hun huizen en daken nat te gooien met emmers water, maar het was slechts een ontoereikend lapmiddel.

Toen ik zag, dat het hele dorp eraan zou gaan, belde ik de brandweer in twee dichtstbijzijnde steden op, vroeg assistentie en verzocht om vooral veel slangen mee te brengen, opdat uit een naburig kanaal water verkregen kon worden. Intussen gaf ik meerdere omliggende brigades het bevel om personeel te zenden. Deze maatregelen hebben er toe bijgedragen, dat die avond niet het hele, maar ongeveer het halve dorp is afgebrand. Nog nimmer heb ik zo'n vuurzee aanschouwd en het was soms wanhopig te zien hoe het ene huis het andere aanstak, zonder dat je er iets aan kon doen.

Ik kon toen een groot aantal maréchaussées gebruiken om de spullen te bewaken, die inderhaast uit de huizen werden gesleept en dat was zeer nodig, want er zijn steeds aasgieren bij de hand, die nog proberen iets te ontfutselen aan de toch reeds zo zwaar getroffen mensen. De beide brandweren hebben zich als leeuwen geweeerd. Inderdaad konden zij met elkander een 500 m lange leiding fabriceren door de vele brandslangen aan elkaar te koppelen en zo werd water uit het kanaal verkregen. Doch ze konden niet verhinderen dat een dertigtal huizen en boerderijen in de as werden gelegd. Niet lang daarna ging een ander dorp

voor een deel in vlammen op en daar was het voor de brandweer moeilijker, omdat daar geen kanaal in de buurt was. De pijp van de zuigmond moest daar telkens in een andere waterput gelegd worden, hetgeen aan het spuiten niet ten goede kwam. De brand woedde toen in de directe nabijheid van een nonnenklooster en aangezien ik ook daar de leiding op mij genomen had, werd ik door de zenuwachtige moeder-overste herhaaldelijk verzocht om me te overtuigen of het klooster ook gevaar liep. Nooit had ik gedacht, dat ik nog eens zou wandelen door het heiligdom der nonnetjes, maar hier brak de nood de wet.

60 jaar historie lichting 60-5

Apeldoorn 29 maart 1962, gereed voor groot verlof; staand 4e van links Jan van Kouwen

Lichting 60-5 is gezegend met dertien uitzonderlijke muzikale talenten die elkaar nooit uit het oog zijn verloren. Enkel en hebbe nog vele jaren hun partijtje meegeblazen en -getrommeld in het Historisch Tamboerkorps der Koninklijke Marechaussee. Met regelmaat werd er een reünie georganiseerd, waarbij ook de partners aanwezig waren. Het was altijd een feest waar ze met z'n allen kauwden op ervaringen, gebeurtenissen en woorden van vroeger en altijd met mooie herinneringen aan degenen die er die dag niet bij konden zijn.

Jan van Kouwen: "Onze geschiedenis vinden we terug in ons geheugen. Dinsdag 11 oktober 1960 staat er als een gedenkwaardige dag in gegrift. Die dag stond de poort van de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn voor ons open en kwam er een einde aan ons ongetemde

vrije leven. We werden onder de krijgstucht gesteld en konden ervaren dat vrijheid niet vanzelfsprekend was. Toen ervaren wij dat vrijheid een groot goed is. In het begin was het wennen. De basisopleiding was behoorlijk zwaar. Discipline, doorzettingsvermogen, teambuilding en respect voor elkaar, hebben ons door deze moeilijke periode gesleept. Direct erna zijn we overgeplaatst naar het Tamboerkorps der Koninklijke Marechaussee. Na vele optredens, taptoes, beëdigingen (ook nachtelijke militaire oefeningen) kregen we eind maart 1962 onze vrijheid terug. Hans, Roel, Stef, Werner, Jan, Henk, Aole, Cor, nog een Jan, Hennie, Herman, nog een Herman en Gerard werden weer gewone burgers."

Oktober 2010, vijftig jaar na opkomst van de lichting, heeft Jan de reünie georganiseerd op de Koning Willem III-

kazerne voor de dertien 'muzikale' lichtinggenoten. Jan was blij met de steun van de ervaren Gerard die voorheen de reünies organiseerde. In adjudant Theo Betting hadden de reünisten een uitstekende gastheer.

Vijf jaar later zagen de reünisten elkaar weer in Gouda. Ontvangst met koffie en gebak en daarna een bezoek aan de St. Janskerk onder leiding van een gids die uitgebreid vertelde over de historie en bijzonderheden van deze kerk. Enkel en gingen aan het einde van de middag huiswaarts. De anderen trotseerden de regen en gingen naar de Goudse markt die het decor was van de 'International Military Tattoo Gouda'. Met zo'n vijf orkesten, waaronder het Historisch Tamboerkorps der Koninklijke Marechaussee, werd Gouda op een avondvullend programma getraakteerd. De taptoe stond in het teken van 70 jaar Bevrijding en kreeg daarmee een militair tintje. Een mooiere gelegenheid om elkaar te treffen was er niet.

Covid-19

'Als we elkaar maar weer zien' speelt sinds maart als een strofe uit een symfonie door Jans hoofd. Zou het er toch van kunnen komen? 11 oktober 2020, een zo gedenkwaardig moment, exact zestig jaar na opkomst van de dertien vrienden, toch een reünie? Helaas, vijf jaar na Gouda komt er geen reünie. Maar uitstel betekent geen afstel. Gedacht wordt om ergens in het eerste halfjaar van 2021 bijeen te komen. De laatste ontwikkelingen voor een vaccin geven iedereen hoop, maar zeker bij de muzikale krasse knarren van 60-5.

Jan: "In het verleden is van enkele reünies verslag gedaan in Marechaussee Contact. Hopelijk komt de reünie er in 2021. Laten we onze gezamenlijke periode van 11 oktober 1960 tot 11 oktober 2020 in onze herinneringen als kostbaar en waardevol koesteren."

In MC 2012-3 staat het artikel 'Gewapend met trommels en trompetten konden wij een leger in beweging zetten' over Jan van Kouwen. Jan is al 28 jaar vrijwilliger bij Ypsilon in Breda, een vereniging van familieleden en betrokkenen van mensen met psychosegevoeligheid. Bij Ypsilon is hij de vraagbaak en steun en toeverlaat voor individuele mantelzorgers, waarvoor hij op 26 april 2017 is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. In MC 2017-3 is daar aandacht aan besteed. Zelf is Jan meervoudig mantelzorger.

De allerlaatste lichting

Interviews en gesprekken met oud-dienstplichtig marechaussees voor het maken van een mooi en leesbaar artikel in ons tijdschrift, leveren vaak verrassende inkijkjes op in hun maatschappelijk leven na de dienstplicht. Ook bij Rutger van Ginkel-Bakker in Haarlem is dat niet anders.

| Door: Martin Aalbers

Twee neven van Rutger wonen in Apeldoorn: Marco en Roland Fransen. Niets bijzonders zou je zeggen, maar wel bijzonder is dat beiden hun dienstplicht hebben vervuld bij de Koninklijke Marechaussee. Marco is opgekomen met lichting 84-3 en Roland met 89-4. Dit is niet direct aanleiding voor Rutger om voor zijn dienstplicht ook te kiezen voor de marechaussee, maar hij geeft dit wel aan bij de keuringsofficier.

Rutger, de oudste van drie kinderen, is in 1976 in Utrecht geboren. Zijn vader is medisch socioloog en docent Gezondheidskunde aan de Hogeschool Inholland in Diemen. Zijn moeder is huisarts en heeft haar praktijk als studentenarts aan de Universiteit van Amsterdam. Na de lagere school gaat Rutger in Amstelveen naar het Hermann Wesselink College, studierichting vwo. Door de ziekte toxoplasmose loopt zijn studie een jaar vertraging op; in 1995 rondt hij met goed gevolg zijn vwo af. Aanpakken is het devies thuis en vanaf zijn 16e jaar heeft hij diverse baantjes zoals stapelwagencontroleur bij de bloemenveiling, boekenverkoper, tijdschriftenbezorger, koerier en portier. Rutger heeft nog geen idee welke studierichting hij als vervolg zal gaan kiezen. Eén ding weet hij wel: de dienstplicht zit eraan te komen. Als tussenoplossing gaat hij aan de slag als kassamedewerker bij de firma Ranzijn Tuin & Dier in Aalsmeer.

Lichting 95-10

Wanneer de oproep in de bus valt, is inmiddels bekend dat Rutger tot de allerlaatste lichting dienstplichtigen gaat behoren. De opkomstplicht wordt per

1995, Apeldoorn, KWIII-kazerne, familiedag

1 mei 1997 opgeschort en dat betekent dat Defensie vanaf 1 augustus 1996 geen dienstplichtigen meer zal oproepen. Maandag 2 oktober 1995 gaat hij richting Apeldoorn en meldt zich op de Koning Willem III-kazerne voor zijn negen maanden dienstplicht. Hij komt voor tweeëneenhalve maand onder de hoede van majoor W.A.G. van de Water, commandant School Opleiding Dienstplichtigen. De direct leidinggevende van zijn groep is dienstplichtig wachtmeester (later kornet) Buis, een zoon van vice-admiraal Buis, Bevelhebber der Zeestrijdkrachten.

In deze korte periode worden de militaire basisvaardigheden, kennis van verkeer, wet en recht bijgebracht en wordt het militaire rijbewijs behaald. Rutger wordt ingedeeld bij de groep die het militaire motorrijbewijs mag gaan

halen. Van de zes die aan de opleiding beginnen, vallen er direct drie af. Rutger valt in een later stadium af. Zijn kwaliteiten zijn goed genoeg voor een burgermotorrijder, helaas niet voor de marechaussee. Gelukkig kan hij overstappen naar de rijopleiding en haalt zijn militaire B-rijbewijs. Hij heeft goede herinneringen aan de opleiding. "Achteraf was het niet zo'n punt dat ik mijn motorrijbewijs niet haalde. De Guzzi's stonden vaak met motorpech stil of vielen tijdens een colonebegeleiding uit. Dat was voor de motormuizen vaak afzien, zeker bij slecht weer." Overigens zou Rutger met zijn vwo op zak normaal gesproken in aanmerking zijn gekomen voor een kaderfunctie. Helaas, de opleiding voor dienstplichtig onderofficieren was al gesloten.

Bij sportschool Yokoso van Gilbert Engelhardt in Amstelveen is Rutger een veel-

belovende beoefenaar van karate. De trainingen zijn daar op vrijdag, maar in Apeldoorn zijn geen mogelijkheden om zijn vaardigheden op peil te houden. Gilbert schrijft een brief naar de schoolcommandant en krijgt het voor elkaar dat Rutger elke vrijdag eerder naar huis mag om te trainen.

Aan het einde van dat jaar, op 14 december, is ook de allerlaatste ouderdag voor de allerlaatste 48 dienstplichtigen op de Koning Willem III-kazerne. Die dag worden de mannen van de laatste lichting bevorderd tot marechaussee der 2e klasse. De week erop melden de meesten zich bij de twee parate eenheden: 103 EskKMar in Wezep en 41 PelKMar in Seedorf (D). Rutger treedt in de voetsporen van zijn neef Marco die elf jaar eerder ook zijn parate periode in Seedorf heeft doorgebracht. Ondanks dat zij de laatste lichting zijn, moet ook deze groep 'nieuwen' bij aankomst de traditionele ontgroening ondergaan.

Eerste luitenant Van Lutterveld en opperwachtmeester Pater doen er weliswaar alles aan, maar Rutger omschrijft deze periode als: "Paraat en verveling in uniform. Er waren zeker mooie en leuke momenten, maar er was te vaak te weinig te doen in de zin van troepenverplaatsingen, oefeningen, begeleidingen en verkeer regelen." De mannen weten dat het een aflopende zaak is. Rutger: "Sporten kon wel en mocht ook, maar alleen onder begeleiding van een onderofficier."

Hij trekt veel op met zijn lichtinggenoten Mouchtar Agram en René Kester; ze bezoeken regelmatig Diskothek Meyer's Tanzpalast in Zeven, kijken films in het PMT en KMT, huren ook zelf videobanden en kijken hele filmseries. Maar er is ook een prettige zijde aan het zijn van 'de laatste lichting'. Naast de gebruikelijke soldij krijgen de dienstplichtigen in Seedorf fl. 800,- per man per maand extra uitbetaald. De periode Seedorf werd afgesloten met een leuk afscheidsfeest met paintball, een barbecue en karaoke. Rutger: "Ik heb er veel geleerd, zoals omgaan met mensen van allerlei achtergronden. Dat was voor mij heel waardevol." Op 28 juni 1996 gaan de mannen van de allerlaatste lichting in Seedorf met groot verlof.

1996, Seedorf, dienstplichtigen 41 PelKMar, lichtingen 95-01, 95-07 en 95-10, (vooraan gehurkt 2e van links) mar2 Rutger van Ginkel-Bakker

1996, Seedorf, achter het KMar-pelotonsgebouw

1996, begeleiding oefening

Vervolgstudies

Eigenlijk wist Rutger al direct na zijn vwo niet goed wat hij nou écht wilde. Hij meldt zich aan bij de Hogeschool Inholland in Diemen voor de vierjarige voltijdstudie Facility Management. Maar eerst ontspannen. Met een vriend gaat hij vijf weken interrailen. Zij reizen naar Granville in Noord-Frankrijk en door naar St. Raphaël in Zuid Frankrijk. Vervolgens gaat het via Italië naar Griekenland om te gaan 'eilandhoppen': Rhodos, Pharos, Kos, Ios, Santorini en Corfu. Rutger: "We sliepen op het dek van de veerboten en bleven een aantal dagen op de eilanden. Daar kampeerden we op goedkope campings zonder tent, want die begaf het de eerste dag al. Dan maar in de open lucht, de temperatuur was goed en de regen bleef uit. Een geweldige tijd. Met ons reguliere rijbewijs huurden we 125cc motoren om de eilanden te verkennen."

In september 1996 begint hij aan zijn studie Facility Management. Ook hier neemt hij er baantjes bij. Net afgezwaid als dienstplichtig marechaussee en met Luchthaven Schiphol om de hoek, ligt het voor de hand om te solliciteren bij een beveiligingsbedrijf dat daar werkzaam is. In zijn vrije uren en weekenden gaat hij parttime werken bij Seceurop Nederland B.V. als security medewerker.

Kunnen vrouwen beter multitasken dan mannen? Wordt gezegd maar is niet bewezen. Dit komt doordat 'succesvol multitasken' sterk beïnvloed wordt door andere factoren. Gaan die je makkelijk af, dan houdt je brein meer capaciteit over voor andere zaken. Eén zo'n factor kan studeren zijn. Rutger, gezegend met een goed stel hersens, gaat het studeren heel makkelijk af en zo kan hij zich optimaal inzetten op de luchthaven.

In 1997 doet hij er de opleiding Algemeen Beveiligingsmedewerker aan het ROC bij. En of het niet genoeg is, in hetzelfde jaar haalt hij bij de School Koninklijke Marechaussee Luchtvaart te Vogelenzang het diploma Security Check Schiphol, doet een studie Strategisch Management, haalt het diploma Algemene Ondernemingsvaardigheden en de oefenvergunning sportparachutespringen. En dit kan er ook nog bij: hij koopt

dat jaar een appartement in De Pijp in Amsterdam.

Bij Hogeschool Inholland is zijn vader weliswaar docent, maar daar krijgt hij geen les van. Wel van een tante, zij is docente Voedingsleer en Diëtik. Rutger is tijdens de laatste twee jaar van zijn studie lid en voorzitter van de opleidingscommissie Facilitair Management. In 2000 rond hij de studie met goed gevolg af.

Aansluitend gaat hij aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) Politieke en Sociaal Culturele Wetenschappen studeren, met afstudeerrichting Internationale Betrekkingen. In 2004 rondt hij deze studie af. Maar ook hier houdt hij het niet bij de studie alleen. In 2002 behaalt hij aan de School KMar op Schiphol-Oost het diploma High Risk Flight Agent. Zijn werkzaamheden bestaan uit het houden van veiligheidsinterviews en profiling. Naast de parttime werkzaamheden op Schiphol, introduceert een vriend hem bij de studentenvereniging S.S.R.A. Rutger wordt lid van het dispuutsbestuur van de vereniging, wordt penningmeester en lid van de lustrumcommissie 2003 en van dispuut Demeter. Bij de studentenvereniging leert hij zijn huidige vrouw Linda kennen. Zij studeert aan de UvA Filmwetenschappen en Psychologie.

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

In 2005 treedt Rutger in dienst bij de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de voormalige Arbeidsinspectie, van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en gaat aan de slag als Inspecteur Arbeidsmarktfraude. Bij zijn sollicitatie heeft hij aangegeven dat een bevelsstructuur, zoals bij de marechaussee, niet helemaal zijn ding is. Als ambulant ambtenaar heeft hij veel vrijheid, deze functie is een kolfje naar zijn hand.

Zijn werk bestaat uit het verrichten van onderzoeken in het Bestuur- en Strafrecht op het gebied van de Wet arbeid vreemdelingen, Wet minimumloon en vakantiebijslag, Arbeidstijdenwet en de Wet Allocatie door Intermediairs. Daarbij horen uiteraard het verhoren van overtreders, verdachten en getuigen, en het

opmaken van processen-verbaal en boeterapporten. Ook het verrichten van administratieve onderzoeken behoren tot zijn taak.

In 2011 maakt hij een uitstapje naar de afdeling Bestuurlijke Boete. In zijn werk als inspecteur werkt hij veel samen met andere diensten zoals de politie, KMar, sociale recherche en de Belastingdienst. Bij de Inspectie krijgt Rutger te maken met twee collega's met een marechaussee-achtergrond. Ben Ros en Piet Roowaan zijn twee beroepsmarechaussees die Het Wapen hebben verruild voor de Inspectie SZW.

Ondernemingsraad

In 2016 wordt hij lid van de ondernemingsraad (OR) van de Inspectie SZW en in 2018 lid van de departementale OR van het SZW. Zijn werk voor de OR vergt veel tijd, waardoor een groot gedeelte van zijn werk als inspecteur op een laag pitje komt te staan. Maar het is niet allemaal OR. In 2018 volgt hij de opleiding Bedrijfsopvang bij Trauma. In 2019 wordt hij secretaris en daarmee lid van het dagelijks bestuur van de OR Inspectie SZW.

Covid-19

Op 23 maart jl. werden de maatregelen, die begin van die maand waren ingesteld om het coronavirus in te dammen, verlengd en aangescherpt. Er is vanaf dan sprake van een gedeeltelijke lockdown. De medewerkers van alle ministeries die niet noodzakelijk op hun werkplek hoeven zijn, gaan vanuit huis werken. Eerst tot 1 september jl., inmiddels verlengd tot een nader te bepalen datum. Thuis heeft hij zijn kantoor ingericht en met 's Rijks digitale programma Webex, Zoom en Microsoft Teams communiceert hij met zijn collega's.

Rutger en echtgenote Linda wonen in Haarlem en hebben drie kinderen. Linda werkt als psycholoog en praktijkondersteuner GGZ Jeugd bij een huisartsenpraktijk in Hoofddorp.

Marechausseepost Hulshorst in het nauw

Deel 51 uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'

Door: Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

De tweemansbezetting van de marechausseepost in het Veluwe dorp Hulshorst (gelegen tussen Harderwijk en Nunspeet) wordt onbedoeld het slachtoffer van de kletsgrage bevolking van de streek. Een informant van de *Sicherheits-polizei* doet er zijn voordeel mee.

Rijksveldwachter **Maarten van der Wolf** (34), sinds april 1939 gestationeerd in het dorp Hulshorst, is op zijn post tijdens de Duitse inval in mei 1940. Maar lang zal hij niet meer als rijksveldwachter dienst doen, want de bezetter heft per 1 maart 1941 het Korps Rijksveldwacht op en het personeel gaat over naar de Marechaussee. Van der Wolf wordt ingaande maart 1941 aangesteld in de rang van wachtmeester titulair te voet en gaat medio april voor drie maanden naar het 3e Eskadron Depot in Wilp voor het volgen van een wachtmeesterkursus. Per 1 september wordt hij bevorderd tot wachtmeester te voet. De voormalige politiepost van de Rijksveldwacht in Hulshorst wordt nu een van de posten van de in mei 1941 opgerichte brigade Marechaussee in Nunspeet, gevestigd aan de F.A. Molijnlaan 65. De eenmansbezetting van de post Hulshorst wordt in 1942 uitgebreid met marechaussee Visser.

In dat jaar verwelkomt het gezin Van der Wolf – al gezegend met drie kinderen – een tweeling. Maar een van de meisjes heeft een zwakke gezondheid en zal na de bevrijding in augustus 1945 overlijden.

Freek Visser (25), na de capitulatie eervol ontslagen als korporaal van de Politietroepen, tekent in augustus een verbandakte als marechaussee bij de 3e Divisie Marechaussee en komt op in Arnhem. Zijn eerste standplaatsen zijn niet bekend, wel dat hij in 1942 is geplaatst bij Brigade Nunspeet, post Hulshorst. Freek is in november 1942 getrouwd met Jacoba van Keulen, ze wonen in Hulshorst aan de Zandhuisweg. In januari 1944 wordt een zoontje geboren.

Wanneer per 1 maart 1943 de politie door de bezetter wordt gereorganiseerd, worden beide mannen ontslagen bij de Marechaussee en aangesteld bij de Staatspolitie, ingedeeld bij de 'Marechaussee (Gendarmerie)' bij de groep Ermelo (Nunspeet), post Hulshorst. Van der Wolf krijgt nu de rang van opperwachtmeester en Visser die van wachtmeester.

De nieuwe 'Marechaussee (Gendarmerie)' is georganiseerd in gewesten, districten, afdelingen en groepen. Na de capitulatie is er veel veranderd in de bezetting van de Marechaussee, niet alleen in aantallen door de enorme uitbreiding, maar ook in samenstelling. In mei 1942 zijn bijna alle 'echte' marechaussee-officieren in krijgsgevangenschap weggevoerd en veelal vervangen door personen met NSB- en/of Duitsgezinde opvattingen. Het marechausseegewest Arnhem, waaronder Nunspeet en Ermelo vallen, komt onder commando van een voormalig legerofficier, luitenant-kolonel Feenstra, een fanatieke NSB'er. Postcommandant Van der Wolf treft het ook niet met zijn groepscommandanten, beiden NSB'er, eerst onderluitenant A. de Man en per september 1943 hoofd-wachtmeester K. Doeve. De laatste voert samen met enkele geestverwanten een waar schrikbewind in het noordelijk deel van de Veluwe.

Illegale activiteiten

Medio 1942 ontstaat in Hulshorst een groep van vijf man, die onderduikers wil helpen. Het zijn Johannes Anachelon (45), Joop Migchelsen (21), Rein Mooij (24), Maarten van der Wolf en Freek Visser,

Maarten Jurriaan van der Wolf wordt op 28 januari 1906 in Boskoop geboren, waar hij met zijn twee zusters in een gereformeerd gezin opgroeit. Zijn vader is boomkweker. Maarten gaat na de ambachtsschool werken als timmerman. Hij hoeft geen militaire dienstplicht te vervullen.

Mede door de economische crisis in die jaren heeft hij zijn zinnen gezet op een loopbaan bij de politie. Na selectie wordt hij in 1928 toegelaten tot de tweejarige opleiding aan de Model-Politievakschool in Hilversum, waar hij door de school een adres voor kost en inwoning krijgt toegewezen. Meteen na het behalen van het diploma in september 1930 treedt hij in dienst als agent van politie in Leiden.

Maarten trouwt in april 1932 met Bets van der Meer en in de volgende jaren worden in Leiden drie kinderen geboren. Hij solliciteert bij het Korps Rijksveldwacht en wordt ingaande november 1934 benoemd tot rijksveldwachter; eerst werkt hij tot juni 1937 bij het parket in Den Haag en daarna bij een politiepost in Noordwijkerhout. Een meer zelfstandige functie in Hulshorst op de Noord-Veluwe met een nieuwe dienstwoning lijkt hem wel wat. De sollicitatie slaagt en het gezin verhuist medio april 1939 naar Hulshorst, eerst in tijdelijke huisvesting totdat de dienstwoning (met cel) aan de Breedeweg 1 in juni 1940 wordt opgeleverd.

waarvan Anachelon (alias Jansen) min of meer de leiding heeft. Ze zijn vol in touw met het verzorgen van onderduikers (Joden, studenten, ontvluchte krijgsgevangenen), het vervalsen van persoonsbewijzen, het verspreiden van illegale bladen (Vrij Nederland, Trouw, Ons Volk en andere), spionage en hulp aan geallieerde vliegtuigbemanningen. Ook is er een alarmsysteem tegen razzia's opgezet. Ze werken als groep maar hebben ieder afzonderlijk andere contacten. Anachelon heeft contacten met Vrij Nederland (VN). Van der Wolf maakt later ook deel uit

Frederik Visser wordt op 7 september 1914 in Kampen geboren. Freek groeit op in een Nederlands-hervormd gezin met vijf kinderen in Kampen, waar vader als sigarenmaker de kost verdient. Na zijn lagere schooljaren gaat Freek werken als klompenmaker en fabrieksarbeider.

Freek Visser meldt zich op 11 oktober 1937 als vrijwillig dienstplichtige voor de lichte 1938 bij het 20e Regiment Infanterie in Harderwijk. In augustus 1938 tekent hij een verbandakte voor zes jaar als beroepsmilitair bij de landmacht en begint aan zijn opleiding bij het Depot Politietroepen (PT) in Nieuwersluis. Eind januari 1939 is zijn opleiding voltooid en wordt hij als korporaal ingedeeld bij de Politietroepen en geplaatst bij de groep Geertruidenberg.

Sinds 1935 is het Korps PT belast met de bewaking van de bruggen over IJssel en Maas, en later over meer bruggen en veren. De groep Geertruidenberg bewaakt de Keizersveerse brug over de Bergsche Maas. Bij de algemene mobilisatie van 28 augustus 1939 wordt de groep ingedeeld bij het dekkingsdetachement van het 6e Regiment Infanterie, dat dan belast wordt met de verdediging van de brug. De politietroepen bezetten de kanonnen van beide rivierkazematten en zijn verantwoordelijk voor de brugversperringen en de vernieling van de brug. Op 13 mei stoten Duitse troepen door Brabant om aansluiting te zoeken bij het Duitse bruggenhoofd bij Moerdijk. Na vijandelijke artilleriebeschietingen trekken het dekkingsdetachement en de bemanning van de zuidelijke brugkazemat terug over de brug en laten de brug om 20.45 uur springen. Na de capitulatie wordt korporaal Visser op 15 juli 1940 eervol ontslagen uit de vrijwillige militaire dienst.

van de LO-Nunspeet (Landelijke Organisatie voor hulp aan Onderduikers); bij hem thuis overnachten regelmatig Joden, die zich overdag in de vrije natuur schuilhouden. Mooij werkt ook voor de Trouworganisatie.

Vanaf eind 1943 volgt een ommezwaaier. De groep gaat werken voor de nieuwe landelijke organisatie Raad van Verzet (RVV), gericht op spionage/inlichtingen en sabotage. De RVV op de Veluwe is nog in de opbouwfase. Anhelon wordt benaderd om de organisatie van de RVV-groepen op de Noordoost Veluwe op zich te nemen. Maar dan worden op 7 april Van der Wolf en op 2 juni 1944 Visser gearresteerd, waarna de groep in deze samenstelling uit elkaar valt.

In zijn 'Memoires van Anhelon' doet Anhelon uitgebreid verslag. In mei 1942 had hij de wijk genomen naar de Veluwe, want in Amsterdam was hij niet meer veilig voor de *Sicherheitspolizei* (Sipo). Hij had inmiddels al drie maanden gevangen gezeten. In Hulshorst kon hij inwonen bij Hendrik Smienk. Anhelon, een welgesteld man, was automobielponteur in Amsterdam en zelfs in bezit van een vliegbrevet A. Zijn memoires geven een goed beeld van de illegale activiteiten en de moeilijkheden die ze daarbij ondervinden. Een selectie:

"Mijn eerste kennismaking op de Veluwe was met M. v.d. Wolf uit Hulshorst, Opperwachtmeester der Marechaussee. Ik had hem en hij mij al eenige malen geobserveerd en van de Fam. Smienk vernam ik dat hij voor 100% 'Oranjeklant' was. Toch was mijn eerste onderhoud met hem zeer vreemd. Hij zocht mij n.l. eens op om mij mede te delen, dat hij voor mij gewaarschuwd was door mensen, die bij het stationnetje Hulshorst woonden. Deze mensen verdachten mij van spionage, daar ik altijd aan het station stond om op te nemen, wat daar per trein aan materiaal en militairen voorbij ging. Hij had hun dit al uit het hoofd gepraat zoo hij mij vertelde, maar spoorde mij tot voorzichtigheid aan, daar de bewoners van de Noord-Veluwe grote klets-kousen waren, alhoewel niet pro-duitsch of verraderlijk. Dat het stomme kletsers waren, hebben wij later dan ook ondervonden, vooral Wolf. Bij dit eerste onderhoud echter hebben we ons nader uitgesproken en besloten wij verder samen illegaal te werken."

"Uit Amsterdam en van de V.N. ontving ik regelmatig V.N. en andere illegale

geschriften. Wolf ontving weer van andere zijde illegale bladen en gewapend hiermede begonnen wij de bevolking van de Noord-Veluwe aan te sporen tot sabotage en verzet tegen de moffen. Vooral om de boeren aan hun verstand te brengen dat zij niets of althans veel minder vee moesten inleveren, als ook van hun paarden en gewassen, was niet eenvoudig. Angst en hebzucht waren bij hun moeilijk te overwinnen. Later toen zij aan de burgers konden verkopen ging dat gemakkelijker, doch toen moesten wij de woekerprijzen zien tegen te gaan. Arbeiders, zoowel boeren als burgers spoorden wij aan tot verzet en sabotage in de fabrieken, werkplaatsen en transportwezen. De manier waarop zij dit doen moesten, werd door ons voor hen op de voor hen op elk bedrijf geschikte wijze uitgewerkt."

"Gelijkertijd kwam het onderbrengen en verzorgen van onderduikers aan de orde uit Amsterdam, Haarlem en omstreken, Amersfoort, Almelo en andere plaatsen [...]. Zeer vele brachten wij onder bij de bevolking, zeer allengs werd dit moeilijker, de bevolking werd angstiger voor verraad en durfde het niet meer aan. Er vielen dan ook enkele slachtoffers en meermalen werd de bevolking daarna zo angstig dat wij de onderduikers weer verplaatsten."

"V.d. Wolf en ik werkten een goed alarm-systeem uit, wat bij de vele razzia's en huiszoekingen vele ongelukken heeft voorkomen. Als v.d. Wolf maar iets onveiligs vernam, was nog in geen half uur de hele Noord-Veluwe gewaarschuwd. En konden alle zich in veiligheid brengen hetzij in de bossen, hetzij onder den grond in hun woning. Zelfs bij nacht werkte dit systeem zeer goed, daar ieder die in dit systeem was opgenomen, slechts voor een zeer klein traject op de weg behoefde te gaan in de nachtelijke spertijd."

Over de tijd na de arrestatie van Van der Wolf schrijft Anhelon o.a.: "Voor inlichtingen omtrent de voornemens van Doeven en Jansen [een NSB-wachtmeester uit Harderwijk] had ik nu wachtmeester Visser, ook een fijne betrouwbare man. Ik herinner mij nog zijn woorden tegen mij toen hij zei, Jansen, dat was mijn schuilnaam, mocht ik ooit komen met Doeven

en Jansen om je te arresteren, dan geef jij mij eerst een schop, ik laat mij dan op de grond vallen en als jij het dan niet af kan trek ik mijn revolver en schiet liggende op den grond den tegenstander neer. Doeven en Jansen gingen er n.l. nooit alleen op uit, altijd moest een politiman mee. Zeer dikwijls zijn ze misleidt door Wolf of Visser in de streek die ze niet zoo bijster goed kenden."

Van der Wolf gearresteerd

In Nunspeet, op 7 april 1944 om 02.30 uur, valt Feenstra met een aantal vertrouwelingen voor een huiszoeking de woning van de familie Schaap binnen, die wordt verdacht van het verstrekken van distributiebonnen aan onderduikers. Uiteindelijk worden naast distributiebescheiden een radio, vlaggen en OD-armbanden (OrdeDienst) gevonden. De vier aanwezigen, waaronder Leen Schaap, worden gearresteerd. Die morgen omstreeks 08.00 uur gaat de telefoon over en hoofdwachtmeester Stap neemt op: "Met Schaap". Het is opperwachtmeester Van der Wolf die vraagt of het mis is. Van der Wolf, net thuis van een nachtelijke wachtdienst bij het distributiekantoor, hoorde van de huiszoeking en besloot Schaap te bellen. Kennelijk tevreden met het antwoord gaat Van der Wolf naar bed.

Inmiddels is ook hoofdwachtmeester Doeve met enkele mannen voor assistentie opgeroepen en Feenstra geeft hem de opdracht Van der Wolf op te halen. Uit rapporten van zijn groepscommandanten heeft Feenstra het vermoeden dat "Van der Wolf alle opdrachten saboteerde en medewerking verleende aan onderduikers en terroristen." Omstreeks 11.00 uur staat Doeve met Stap en wachtmeester Achterberg voor de deur in Hulshorst. Een van de kinderen doet open, want moeder is boodschappen doen en vader ligt te slapen. Dan gaat de telefoon over, naar verluidt is dat Migchelsen. Net te laat! Van der Wolf wordt meegenomen en bij het fouilleren door Feenstra persoonlijk worden vijf tabaksbonnen aangetroffen, waarvoor Van der Wolf geen afdoende verklaring kan geven. De vijf arrestanten worden naar de marechausseekazerne in Arnhem gebracht. Volgens Schaap krijgt Van der Wolf daar de gelegenheid van hoofd-

wachtmeester Goudkamp om te vluchten, "hetgeen Van der Wolf helaas heeft nagelaten te doen." Wel begrijpelijk overigens, gelet op de mogelijke represailles naar zijn gezin.

Wanneer Schaap na een van de verhoren bij de Sipo in een auto moet wachten waarmee hij weer naar de gevangenis zal worden teruggebracht, wordt ook Van der Wolf in die auto gezet. Schaap: "Hij had een abnormale kleur, was zenuwachtig en erg terneergeslagen. Ik heb hem gevraagd of men hem had mishandeld, waarop hij antwoordde van nee, maar dat zijn geval hopeloos was, dat men alles wist. Iets ontkennen was onmogelijk voor hem geweest daar men bezwarende feiten in de finesses kende, o.a. aan wie hij een revolver had geleverd, wiens revolver hij had schoongemaakt, hoe hij aan de bescheiden voor onderduikers kwam die hij aan de met namen genoemde onderduikers had afgeleverd etc. Alles stond haarfijn op papier [...]. Het stond vast dat hij was verraden. Ik heb nog gelegenheid gehad om te vragen wie dat heeft kunnen doen en hierop is hij het antwoord schuldig gebleven." Op 5 mei wordt Van der Wolf overgebracht naar kamp Vught, waar hij als *polizei-häftling* eerst in de barakken en later in de kampgevangenis 'de Bunker' verblijft.

Ze proberen Van der Wolf vrij te krijgen. Volgens Migchelsen wordt een aanzienlijk bedrag als losgeld gestort. Anchelon schrijft over een "dolzinnige poging om v.d. Wolf en zoo mogelijk anderen te bevrijden uit Vught. Zij die Vught kennen, zullen dit wel moeten toegeven. Twee ringen van schildwachten kwamen wij ongehinderd door, door de derde kwamen wij niet heen."

Visser opgeroepen bij Feenstra

In de middag van 1 juni wordt Visser opgeroepen zich de volgende dag te melden bij gewestcommandant Feenstra in Arnhem. Anchelon hierover: "Na lang heen en weer praten besloot hij toch te gaan, hij wilde niet onderduiken als het misschien niet nodig bleek te zijn, daar het meer voorkwam dat hij in Arnhem moest verschijnen. Visser, Joop en ik spraken af, dat mocht hij dien dag niet verschijnen en niet opbellen, wij alarm

zouden maken en zelf ook uit de buurt blijven. We vertrouwden het niet en brachten het in verband met Wolf. Visser ging en kwam nooit meer terug." Wat nu de precieze aanleiding tot zijn arrestatie is en op grond van welke beschuldigingen, is niet bekend geworden. Na te zijn overgedragen aan de Sipo en na enkele dagen verblijf in de koepelgevangenis in Arnhem, wordt Visser op 7 juni overgebracht naar kamp Amersfoort.

Die avond van 2 juni wordt groot alarm geslagen en zoeken Anchelon, Migchelsen en anderen een veilig onderkomen voor die nacht. En niet ten onrechte, want de volgende morgen vroeg worden de huizen van Migchelsen en Smienk door Sipo-agenten en o.a. Doeve doorzocht. Hendrik – net uit bed gehaald – antwoordt op de vraag "waar is Jansen?", ontactvol: "Dat zeg ik jullie nooit." Dus wordt hij verondersteld meer te weten en gearresteerd. Smienk werkte inmiddels al samen met Anchelon. Na enkele dagen verblijf in de koepelgevangenis te Arnhem, wordt ook hij op 7 juni naar kamp Amersfoort overgebracht.

Anchelon en Migchelsen besluiten uit de omgeving te vertrekken. Zoals Anchelon verwoordt: "Daar wij toch niets meer konden uitvoeren en de R.V.V. organisatie en de onderduikers met hun verzorgers maar in gevaar brachten. Ik vertrok naar Bussum en Joop naar Zwolle."

Doodstraf voor Van der Wolf

Op 30 juni in kamp Vught wordt Maarten van der Wolf in een zitting van het *SS- und Polizeigericht* tot de doodstraf veroordeeld. Dit op de volgende gronden: (1) voorthelpen en (2) waarschuwen van onderduikers, (3) verstrekken van bonkaarten aan onderduikers, (4) Anchelon en Migchelsen die in het bezit waren van een vuurwapen niet aangegeven en beschermd, (5) stakingselementen voortgeholpen, (6) ondergeschikte Visser verleid tot illegaal werk en (7) naar de Engelse radio geluisterd. Met als verzwarend element dat hij dit gedaan heeft als

opperwachtmeester en postcommandant. Maarten dient een gratieverzoek in, zo ook de kerkenraad van de gereformeerde kerk uit Nunspeet en uiteraard echtgenote Bets. Zij brengt nog een bezoek aan Feenstra in Arnhem, maar die weigert elke hulp. Wanneer Bets toestemming krijgt haar man op 18 juli te bezoeken, is het duidelijk dat er geen gratie wordt verleend.

Maarten is op een onbekende plaats geëxecuteerd. Van zijn overlijden is pas op 29 augustus aangifte gedaan bij de gemeente Tilburg door begrafenisleider Dielemans uit Tilburg met overlijdensdatum en -tijd: 2 augustus 1944, te "drie uur". Van Maarten is geen graf bekend, zijn lichaam zal zeer waarschijnlijk in kamp Vught zijn gecremeerd. Zijn naam staat vermeld op het monument op de fusilladeplaats van het kamp.

Visser op transport naar Duitsland

Op 11 oktober moet Freek Visser met een groot transport (1440 man) naar concentratiekamp Neuengamme. Tijdens de reis slaagt hij erin een briefje uit de trein te gooien, dat uiteindelijk terecht komt bij zijn echtgenote. Enkele dagen later wordt hij met circa 1000 man overgebracht naar het *arbeitslager* Husum-Schwesing, waar zo'n 2500 gevangenen onder erbarmelijke omstandigheden antitankgrachten moeten graven, die deel uitmaken van de verdedigingslinie *Friesenwall*. Vele gevangenen bezwijken tijdens dat werk, waaronder circa 500 Nederlanders. Begin december zijn de overlevenden weer in het hoofdkamp.

Kort daarop, op 11 december, moet Freek naar het *arbeitslager* Hamburg-Hammerbrook (Spaldingstrasse), gevestigd in het stadsdeel Hammerbrook in een voormalig pakhuis. De mannen moeten blindgangers en puin ruimen in de door geallieerde bombardementen verwoeste stad. Kampoverlevende Douma verblijft daar ook en heeft zijn slaapplek naast Freek. Hij meldt dat Freek in januari 1945 ziek wordt en met een ziekentransport teruggaat naar het hoofdkamp. De verzwakte Douma komt zelf begin maart in het *schönungsblock* van het hoofdkamp terecht en treft daar Freek. Hij schrijft over hem: "Dat hij wel wat dysenterie had, maar hij in het alge-

meen zijn ziekte overdreef, volkomen terecht overigens. Hierdoor bleef hij van werken verschoond, maar tevens was zijn algemene gezondheidstoestand vrij behoorlijk."

Medio april, wanneer de geallieerde troepen naderen, wordt een deel van de gevangenen – waaronder Douma – verplaatst naar het opvangkamp Sandbostel bij Bremervörde. Douma: "Hij was zeker niet in Sandbostel. Daarvoor kende ik hem te goed, dat ik hem daar niet herkend zou hebben." Eind april 1945 wordt kamp Neuengamme geheel ontruimd en worden ongeveer 9000 gevangenen naar Lübeck getransporteerd en vandaar naar de voor de kust van Neustadt in de Lübecker Bucht liggende schepen. Op 3 mei worden o.a. de schepen Cap Arcona en Thielbek door Britse vliegtuigen in brand geschoten waarbij meer dan 7000 gevangenen omkomen.

De 'Commissie tot het Doen van Aangifte van Overlijden van Vermisten' concludeert in 1949 dat, gelet op zijn niet al te slechte gezondheidstoestand, als meest waarschijnlijk kan worden aangenomen dat Visser "op transport is gesteld naar de Lübeckerbocht en bij de scheepsramp op 3-5-1945 om het leven is gekomen." De commissie doet aangifte van overlijden met als plaats van overlijden "omgeving van Neustadt in Duitsland".

Geklets en verraad

Vast staat dat de Sipo in Arnhem goed op de hoogte is van wat er speelt op de Noord-Veluwe. Hiermee wordt Van der Wolf geconfronteerd bij zijn verhoor. Wanneer Doeve eropuit wordt gestuurd om Anchelone te arresteren, tonen ze hem zowaar zijn foto. Het kletsen waarop Van der Wolf en Anchelone doelen zal zeker een rol hebben gespeeld. Anchelone: "Zelfs werd er een spion in een vrij zomerhuisje gezet die zich v.d. B. [naam door auteur afgekort] noemde, maar deze ging in het begin zoo slim tewerk dat wij niets vermoeden. Dit heer[schap] schijnt zich heel rustig van alles op de hoogte te hebben gesteld, maakte praatjes met de boeren, die door hun onverdachte praatlust heel wat overkletsen hebben. Het was niet meer te verbergen wat wij daar uitvoerden, alhoewel zij nooit alles wisten, maar dat werd er wel bij

Oorlogsmonument in Nunspeet met o.a. de namen van M.J. v.d. Wolf, H. Smienk en F. Visser

gefantaseerd." Wanneer Anchelone een tijd na de arrestaties in Hulshorst uit de trein stapt, stapt ook die Van der B. uit. Twee uur na Anchelons vertrek bij een contactadres in Hulshorst, komen daar de overvalwagens voorrijden.

Schaap – na de bevrijding hoofd Politieke Opsporingsdienst in Nunspeet – gaat op zoek naar de verrader. Hij laat zelfs Anchelone arresteren, maar weet al snel dat hij abuis is. "Ik heb echter sterke aanwijzingen, dat aan te nemen is, dat een zekere Van der B., die in Hulshorst woonde en voor zover ik weet nog steeds voortvluchtig is, Van der Wolf kan hebben verraden. Familieleden van Van der B. zijn bezocht, maar niemand weet waar hij zich bevindt."

Hendrik Smienk komt in kamp Neuengamme terecht en vandaar in *arbeitslager* Wedel waar hij op 9 november 1944 is overleden.

Leendert (Leen) Schaap wordt op 15 april 1945 vanuit de ziekenbarak in kamp Amersfoort vrijgelaten. Hij wordt later hoofd van de Politieke Opsporingsdienst (POD) te Nunspeet.

J.E. Feenstra wordt in meerdere aanklachten veroordeeld tot de doodstraf en sterft op 29 augustus 1946 voor een executiepeloton van de Koninklijke Marechaussee.

P. Achterberg, wachtmeester en lid van Musserts lijfwacht, wordt op 21 september 1944 geliquideerd.

K. Doeve, hoofdwachtmeester later onderluitenant, wordt in verband met meerdere arrestaties op 25 oktober 1948 in cassatie veroordeeld tot twintig jaar gevangenisstraf.

G.F. Stap, hoofdwachtmeester later onderluitenant, wordt op 6 oktober 1948 tot levenslang rijkswerkinrichting veroordeeld. De gegevens van de cassatieprocedure zijn mij (nog) niet bekend.

De auteur verricht historisch onderzoek naar de gevallen die in de oorlog 1940-1945 behoorden tot de (Koninklijke) Marechaussee. Wilt u reageren? Uw reactie is welkom op het redactieadres of rechtstreeks per e-mail aan de auteur op: marechaussee4045@gmail.com.

Nieuwe SMC'ers

Dhr. J.M.B.M. Bruekers
Dpl 82-6

Dhr. W. Lindner
Ber 69-2

Dhr. M. Toet
Dpl 88-2

Dhr. H. Vreeman
Dpl 78-3

Dhr. R. Bouvrie
Dpl 91-3

Dhr. J. Noever
Dpl 86-4

Dhr. J.J. de Wekker
Dpl 76-2

Dhr. W. Wilbers
Dpl 94-7

Wij heten u van harte welkom. In totaal vormen nu 2403 SMC'ers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

Overleden

Dhr. C.P. van Baarsen
Geboren 28 juni 1925
Overleden 26 september 2020
Ber

Dhr. C. Boogerd
Geboren 20 januari 1934
Overleden 24 september 2020
Ber 54-6

Dhr. W. van Dalen
Geboren 23 mei 1927
Overleden (datum niet bekend)
Ber 50-0
M 15; OVW; ENG; Ned. Indië

Dhr. K. van Diermen
Geboren 14 oktober 1936
Overleden 1 november 2020
Ber 55-3
MFO; UNIFIL

Dhr. R.J. van Dooren
Geboren 7 april 1933
Overleden 12 oktober 2020
Ber 53-0

Dhr. M. van de Ende
Geboren 5 maart 1942
Overleden 21 oktober 2020
Dpl 61-1

Dhr. J.N. van Ham
Geboren 10 februari 1936
Overleden 20 juli 2020
Dpl 55-5

Dhr. C.J.M. Janse
Geboren 27 juni 1942
Overleden 1 november 2020
Dpl 61-2

Dhr. J.H.J. Onstenk
Geboren 18 januari 1925
Overleden 2 november 2020
Ber

Dhr F. van de Rhee
Geboren 7 januari 1953
Overleden 28 oktober 2020
Dpl 74-1

Dhr. S. Slappendel
Geboren 29 augustus 1939
Overleden 7 oktober 2020
Dpl 59-1

Dhr. H. Stegman
Geboren 9 augustus 1926
Overleden 10 oktober 2020
Ber

Dhr. J. Uitenbroek
Geboren 2 juni 1934
Overleden 9 mei 2020
Dpl 54-3

Dhr. L. Venema
Geboren 13 april 1928
Overleden 22 oktober 2020
42 DMC; 1 MP III
Ber

Dhr. G.J.J. Verhoeven
Geboren 7 januari 1940
Overleden 6 oktober 2020
Dpl 59-5

Dhr. A. Waterlander
Geboren 28 november 1934
Overleden 26 oktober 2020
Dpl 54-6

Dhr. W.J.F. de Wit
Geboren 4 april 1949
Overleden 3 november 2020
Dpl 69-3

Bestuur en redactie van Stichting
Marechaussee Contact betuigen
de nabestaanden hun medeleven
en wensen hen sterkte toe.

Stichting Marechaussee Contact
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter

André Peperkoorn
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter

Ed Cousin
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris

Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099
alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor het melden van overlijden van SMC'ers)

Penningmeester

Piet van Sprang
0252-674279
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Nieuw-Vennep (BIC: INGBNL2A)

Administratie en werving

Gerrit Sels
Vrouwenzandstraat 22, 1443 WK Purmerend
0299-471242 / 06-22444926
ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(inschrijven/opzeggen, wijzigen van (e-mail)adressen
e.d. en informatie over en verwerking van bijdragen;
voor bankrekening, zie penningmeester)

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

Gerrit Reloe
Hastelweg 275, 5652 CV Eindhoven
06-30989598
reuniecommissie@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25
t.n.v. RvMC te Eindhoven
(alleen voor eigen bijdragen bij evenementen)

Reservisten en veteranen

Bert van Horen
06-47776806
veteranen@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldlijnsondersteuning

Dirk van Harten
Oude Lagezoom 3, 4328 ED Burgh Haamstede
06-38655572 | 0111-720326
dvhartens@zeelandnet.nl

Redactie en Communicatie

Frans Meijer
0341-417087 / 06-20040693
redactie@marechausseecontact.nl

Webredacteur

Joop Blanken
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief

Joop Blanken
stmarcontact@gmail.com

Commandant Koninklijke Marechaussee

Postbus 90615, 2509 LP Den Haag

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met onder meer de Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden bij SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ongeveer 2400 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leedgebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

SMC'er worden?

Woonst u in Nederland dan is de jaarlijkse bijdrage € 15,-. Heeft u een adres in het buitenland dan is de bijdrage € 20,- (in verband met hogere portokosten).

Bij aanmelding voor minimaal twee jaar ontvangt u zolang de voorraad strekt als welkomstgeschenk het jubileumboek 'Een krachtig instrument'.

Aanmelden kan op www.marechausseecontact.nl of scan de QR-code.

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van SMC, een reünievereniging opgericht. RvMC is opgericht tegen de achtergrond van kostenvergoeding op grond van de Defensie Regeling Reüniefaciliteiten. Elke SMC'er die veteraan, oorlogs- of dienstslachtoffer of postactief is, wordt automatisch en kosteloos lid van RvMC, tenzij hij of zij hiertegen bezwaar aantekent. Wel of niet lid zijn van RvMC heeft geen enkele consequentie voor de dienstverlening aan SMC'ers. Het vfonds ondersteunt de activiteiten van RvMC.

Nuldlijnsondersteuning

Het Veteranen Platform, de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Veteranen Instituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldlijnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstslachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

HET MUSEUM DAT OVER GRENZEN GAAT

Leer de Koninklijke Marechaussee en haar taken kennen: bewaken & beveiligen, grenspolitie en militaire politie & internationale taken. Er zijn activiteiten voor jong en oud: zo zijn er wisseltentoonstellingen te bewonderen, eens per maand komt een militair vertellen over zijn of haar

werk, er zijn workshops voor iedereen en in het M-lab is ruimte voor eigen speurwerk. Ontdek alles over sporenonderzoek en ga zelf aan de slag. Stap ook nog even in een echt marechausseevoertuig en kijk of je de sirene aankrijgt . . .

MARECHAUSSEEMUSEUM.NL

**MARECHAUSSEE
MUSEUM**
BUREN